

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних
відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему: **«МІСЦЕ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ У СВІТОВІЙ
ЕКОНОМІЦІ»**

Виконала:
студентка 4 курсу групи УО-42
спеціальності
292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньої програми
«Міжнародні економічні відносини»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти

Павлик А.Р.

Керівник: к.е.н. доц. Макарчук К.О.

Рецензент: к.е.н., доц. Дуна Н.Г.

Харків – 2025

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного
бізнесу»

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри міжнародних
економічних відносин та логістики
Анна ЗАЙЦЕВА

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Павлик Анни Русланівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи

«Місце країн Західної Європи у світовій економіці»

керівник роботи к. е. н., доц. Макарчук Катерина Олексіївна,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом по університету від «05» лютого 2025р. № 4001-
5/313

2. Строк подання студентом роботи 28.05.2025 р.

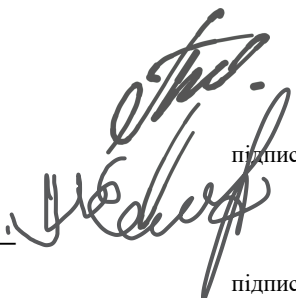
3. Перелік питань, які потрібно розробити: дослідити поняття та основні етапи становлення світової економіки; проаналізувати основні фактори та показники розвитку світової економіки; розглянути основні чинники економічного зростання країн Західної Європи; дослідити тенденції торговельно-економічних відносин країн Західної Європи; визначити перспективи економічного розвитку країн Західної Європи.

4. План роботи

№ з/п	Назва етапів роботи
1	Теоретичні засади дослідження розвитку світової економіки
2	Сучасний стан розвитку країн Західної Європи у світовій економіці

5. Дата видачі завдання 02.12.2024 р.

Студент _____

підпис

Анна ПАВЛИК

ініціали, прізвище

Керівник роботи _____

підпис

Катерина МАКАРЧУК

ініціали, прізвище

АНОТАЦІЯ

Павлик А.Р. Місце країн Західної Європи у світовій економіці : кваліфікаційна робота бакалавра [Рукопис]. Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2025. 62 с.

Кваліфікаційна робота бакалавра присвячена дослідженню місця країн Західної Європи у світовому економічному просторі, а також впливу міжнародних торговельно-економічних відносин цих держав на загальний розвиток регіону. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків; містить 22 рисунки, 2 таблиці, список використаних джерел з 80 найменувань.

У першому розділі роботи розглядаються теоретичні засади дослідження розвитку світової економіки.

У другому розділі досліджено сучасний стан розвитку країн Західної Європи у світовій економіці.

Ключові слова: світова економіка, торговельно-економічні відносини, країни Західної Європи, перспективи розвитку, економічний потенціал.

ANNOTATION

Pavlyk A.R. The Role of Western European Countries in the Global Economy: Bachelor's Qualification Thesis [Manuscript]. Kh.: V. N. Karazin Kharkiv National University, 2025. 62 pages.

The bachelor's qualification thesis is devoted to the study of the role of Western European countries in the global economic space, as well as the impact of their international trade and economic relations on the overall development of the region. The work consists of an introduction, two chapters, conclusions; it includes 22 figures, 2 tables, and a list of references comprising 80 sources.

The first chapter examines the theoretical foundations of the study of global economic development.

The second chapter explores the current state of development of Western European countries in the global economy.

Keywords: global economy, trade and economic relations, Western European countries, development prospects, economic potential.

ЗМІСТ

Вступ	6
Розділ 1. Теоретичні засади дослідження розвитку світової економіки	8
1.1. Поняття та етапи становлення світової економіки	8
1.2. Основні фактори та показники розвитку світової економіки	14
Висновки до першого розділу	21
Розділ 2. Сучасний стан розвитку країн Західної Європи у світовій економіці	22
2.1. Основні чинники економічного зростання країн Західної Європи	22
2.2. Тенденції торговельно-економічних відносин країн Західної Європи	30
2.3. Перспективи економічного розвитку країн Західної Європи	40
Висновки до другого розділу	47
Висновки	50
Список використаних джерел	53

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. На сьогоднішній день в умовах цифровізації та структурних трансформацій світового господарства, міжнародна торгівля та зовнішньоекономічна діяльність відіграють важливу роль у формуванні міждержавних зв'язків. Країни дедалі частіше створюють міжнародні економічні альянси та виходять на новий рівень зовнішньоторговельних відносин. В свою чергу зростає і значення аналізу ролі окремих регіонів у глобальному економічному просторі.

Західна Європа, як один із найрозвинутіших регіонів ЄС, відіграє ключову роль у формуванні світових економічних тенденцій, інноваційних процесів та міжнародної фінансової стабільності. Саме країни Західної Європи є лідерами у сфері міжнародної торгівлі, залучення інвестицій, впровадження новітніх технологій та розвитку сталого економічного зростання. Місце країн Західної Європи у світовій економіці визначається їхнім потужним промисловим та науковим потенціалом, високим рівнем добробуту населення, стабільністю фінансових систем та активною участю в глобальних торговельних і політичних процесах. Окрім того, регіон має розгалужену інфраструктуру, розвинену систему освіти та потужну експортно-орієнтовану економіку. Враховуючи сучасні виклики, зокрема геополітичну напругу, енергетичну кризу, кліматичні загрози та наслідки пандемії COVID-19, дослідження ролі країн Західної Європи у світовій економіці є надзвичайно актуальним для їх подальшого розвитку.

Ступінь вивчення проблеми. Дослідженням теоретичних засад розвитку світової економіки займалися вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: Довгаль О. А., Голіков А.П., Фісуненко П. А., Шуба М.В., Григорова-Беренда Л.І. тощо.

Метою дослідження є визначення місця країн Західної Європи у світовій економіці.

Для досягнення цієї мети поставлені наступні **завдання**:

- Дослідити поняття та основні етапи формування світової економіки;
- проаналізувати основні фактори та показники розвитку світової економіки;
- розглянути основні чинники економічного зростання країн Західної Європи;
- дослідити тенденції торговельно-економічних відносин країн Західної Європи;
- визначити перспективи економічного розвитку країн Західної Європи.

Об'єктом дослідження є процес дослідження світової економіки.

Предметом дослідження є особливості розвитку країн Західної Європи в умовах глобалізації.

Методи дослідження. Для дослідження місця країн Західної Європи у світовій економіці було використано загальні методи дослідження, а саме: історичний та логічний методи, метод наукової абстракції, порівняння, аналізу та синтезу. Для дослідження торговельно-економічних показників було використано статистичний метод, порівняльно-описовий метод. При побудові тренд-аналізу макроекономічних показників було використано методи економіко-математичного моделювання. Для побудови рисунків та діаграм використовували графічний метод.

Інформаційне забезпечення. Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних вчених, наукові статті, навчальні посібники електронні ресурси мережі Інтернет, доповіді міжнародних організацій, офіційні звіти Trademap, ЮНКТАД, МВФ, Світового Банку, дослідження статистичних агенцій тощо.

Робота складається зі вступу, 2 розділів, висновків; містить 62 сторінки тексту, 22 рисунки, 2 таблиці. Список джерел включає 80 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

1.1. Поняття та етапи становлення світової економіки

Світова економіка в широкому розумінні поєднує в собі сукупність взаємозв'язків державних господарств на міжнародному ринку. Вона охоплює всю діяльність, пов'язану з виробництвом, споживанням та торгівлею товарами та послугами в суб'єкті господарювання, незалежно від того, чи є він нацією чи невеликим містечком. До того ж немає двох однакових економік: кожна формується відповідно до власних ресурсів, культури, законів, історії та географії. Досить важливим є той факт, що світова економіка почала будувати тісні ринкові відносини між країнами ще в далекому 16 столітті [1].

Світове господарство класифікується як сукупність національних господарств, пов'язаних між собою системою міжнародного поділу праці (МПП), міжнародними економічними і політичними відносинами і зв'язками. Світове господарство є історичною та політико-економічною категорією. Оскільки кожен конкретно-історичний етап характеризується певними масштабами, рівнями виробництва і соціально-економічної структури. Світове господарство - це складна система, що об'єднує національні економіки, транснаціональні корпорації, інтеграційні об'єднання, а також міжнародні економічні організації [2].

Передумовами розвитку світової економіки є наявні ресурси країн. Природні ресурси поділяються на три види:

- природно-кліматичні - обсяг запасів і якісний склад природних ресурсів, гірничо-геологічні та інші умови їх видобутку і використання, кліматичні та екологічні умови проживання населення;

- демографічні - кількісні показники, структура, питання природного приросту населення, забезпеченості трудовими ресурсами, стан соціальної інфраструктури;

- економічні – обсяг накопиченого національного багатства за час існування держави.

У своєму розвитку світова економіка сформувалась протягом довгого та складного шляху. Такі науковці, як Голіков А. П. та Довгаль О.А. наводять етапи розвитку світової економіки. Представимо у таблиці 1.1. етапи розвитку світової економіки [3].

Таблиця 1.1

Етапи розвитку світової економіки

Етап	Тривалість	Кінцева мета етапу	Характеристика
I	XV-XVII ст.	Відбулась поява національного та міжнародного ринків	На цьому етапі відбулося зародження капіталістичного ринку, здійснили великі географічні відкриття, поява колоній та ін.
II	XVIII-XIX ст.	Формування світового ринку	Формування світового капіталістичного ринку, зародження і розвиток загальносвітового поділу праці, перехід від мануфактурної до фабричної системи
III	Початок XX - сер. XX ст.	Формування світового господарства	Формування системи загальносвітового поділу праці, перехід до монополістичного капіталізму
IV	1950-80-ті рр.	Зародження світової економіки	Розвиток світового поділу праці в умовах тісного економічного зв'язку між державами.
V	Кінець 1980-наш час	Формування глобальної економіки	Розвинені країни вступили в постіндустріальну фазу розвитку, тоді як колишні соціалістичні держави розпочали трансформацію до ринкової економіки. Для всіх країн характерними стали процеси лібералізації економічної та соціально-політичної систем і посилення глобалізаційних тенденцій.

Джерело: складено автором за матеріалом [3;4]

На першому етапі розвитку світової економіки відбувся розвиток міждержавної торгівлі. Торгівля виникла ще у державах Стародавнього світу, а саме в Єгипті, Греції та Римі. Тоді міждержавна торгівля більше

характеризувалась нестабільним та локальним характером, товаром були продукти натурального господарства [4].

Важливу роль у формуванні світового ринку відіграли саме великі географічні відкриття XV-XVI ст., поява колоніальних імперій, які пришвидшили розвиток міжнародної торгівлі. З того часу розпочався активний процес приєднання держав до участі у міжнародній торгівлі [4].

Вже у період XVI-XVII ст. змінюється особливості міжнародної торгівлі і це пов'язано з переходом до мануфактурного виробництва.

Торговельний капітал поступово інтегрується у виробничу сферу, окремі сегменти якої набувають експортної спрямованості. Виробництво промислових товарів формує та закріплює спеціалізований профіль розвинених країн у системі міжнародного обміну. Захист їхніх економічних інтересів у сфері зовнішньої торгівлі забезпечувався проведенням протекціоністської політики.

Наступною подією, що спричинила розвиток світового господарства був промисловий переворот на початку XIX ст. Відбувся перехід до машинного виробництва, прискорився розвиток міжнародного поділу праці і міжнародної торгівлі. Значні галузі промислово розвинених країн вже тоді не мали можливостей працювати не використовуючи імпортовану сировину. Для вирішення цього завдання в процес міжнародної торгівлі приєднались майже всі країни світу і сформувався світовий ринок.

За визначенням Кушнір І. О., Заяць О.І. світовий ринок – система економічних відносин, що передбачає обмін товарами та послугами між суб'єктами різних національних економік [5].

Наступний етап (початок XX - сер. XX ст.) відзначився становленням світового господарства. Цей процес відбувався у два етапи, на першому етапі відбувався обмін товарами. На другому етапі відбувався вже міжнародний рух факторів виробництва, найбільше капіталу та робочої сили та поява

міжнародного виробництва на підприємствах, які розташовані в інших країнах [4].

Ці процеси призвели до тісної співпраці та взаємозалежності національних економік. Співпраця між національними економіками відбувалась не порушуючи державний суверенітет, але об'єднавши всіх у єдину систему світового господарства [4].

Сучасне світове господарство характеризується зростанням міжнародних економічних зв'язків, поглибленням міжнародного поділу праці, інтернаціоналізацією господарського життя та міжнародною конкуренцією. Також важливою рисою є формування багатогранної системи міжнародних економічних відносин та механізмів регулювання.

З кожним етапом розвитку світової економіки відбувалися значні зміни, що були пов'язані між собою. Приблизно на початку вже 90-х років посилилась роль світового господарства. Суб'єкти світового господарства налагоджували прямі зв'язки між підприємствами і об'єднаннями для поглиблення спеціалізації та кооперації виробництва для створення спільних підприємств тощо [6].

П'ятий етап розвитку світової економіки розпочався наприкінці 1980-х років. На цьому етапі відбулися значні зміни. Після розпаду Радянського Союзу значно змінилась соціально-економічна структура світового господарства. У світі змінилась кількість розвинених країн. Почали активно об'єднуватись країни у регіональні інтеграційні об'єднання для подальшої тісної співпраці у різних сферах. Однією з найсильніших економік стала саме США [4].

Почали відбуватись зміни у технологічному розвитку. Продуктивні сили змінювались під впливом науково-технічного прогресу. Індустріальні країни почали запроваджувати інформаційну техніку та новітні технології, які позитивно впливали на скорочення процесів виробництва.

Ці суттєві трансформації у структурі та функціонуванні світової економіки призвели до інтенсивних процесів інтернаціоналізації та глобалізації продуктивних сил і виробничих факторів, основою яких є міжнародне переміщення підприємницького капіталу [2].

Важливе значення у світовому господарстві зайняли транснаціональні корпорації та транснаціональні банки. ТНК вкладають свій капітал у різні форми господарської діяльності за межами країни походження посилюючи свою присутність по всьому світу [2].

Важливими складовими елементами глобальної економіки є:

- Сфера міжнародного виробництва;
- світовий ринок і міжнародна торгівля;
- міжнародне переміщення чинників виробництва [3].

Сфера міжнародного виробництва — це сегмент світової економіки, що охоплює процеси створення товарів і послуг за участю виробничих потужностей, розміщених у різних країнах. Вона включає діяльність транснаціональних корпорацій, міжнародну кооперацію, поділ праці та інтеграцію виробничих процесів у глобальних ланцюгах доданої вартості [3].

Важливим елементом глобальної економіки є світовий ринок і міжнародна торгівля. Світовий ринок об'єднує національні ринки, які взаємодіють між собою здійснюючи міжнародний обмін товарами та послугами, капіталом, технологіями та робочою силою. Світовий ринок формує глобальний простір для економічної взаємодії між країнами та господарськими суб'єктами. Процес купівлі та продажу товарів та послуг між державами є міжнародною торгівлею [3].

Міжнародне переміщення чинників виробництва є ключовим елементом у формуванні та розвитку міжнародних ринкових відносин, що лежать в основі світового господарства. У глобальній економічній системі національні господарства взаємодіють не лише через торгівлю товарами, а передусім через

обмін ресурсами виробництва, а саме: капіталом, робочою силою, технологіями [6].

Міжнародний рух капіталу полягає у переміщенні фінансових ресурсів між країнами з метою отримання прибутку або забезпечення ефективного використання капіталу. Це може включати інвестування у підприємства, придбання цінних паперів, надання кредитів, відкриття філій чи дочірніх компаній за кордоном. Такий рух є основою розвитку глобального фінансового ринку та сприяє інтеграції національних економік у світову економічну систему [7].

Міжнародна міграція робочої сили передбачає переміщення працівників через державні кордони з метою працевлаштування. Складається вона з еміграції – виїзд громадян закордон у пошуках роботи, а також імміграції – в'їзд громадян з інших держав до країни. Цей процес є важливим чинником міжнародного обміну трудовими ресурсами, впливає на ринок праці, рівень зайнятості, соціальну політику та економічний розвиток як країн-експортерів, так і країн-імпортерів робочої сили [7].

Міжнародна передача технологій полягає у поширенні науково-технічних знань, інновацій, методів виробництва та технічного досвіду від однієї країни до іншої. Це процес може відбуватися через прямі іноземні інвестиції, ліцензування, франчайзинг, спільні підприємства, транснаціональні корпорації, наукову співпрацю або обмін фахівцями. Такий процес сприяє підвищенню технологічного рівня національних економік, зміцненню конкурентоспроможності та інтеграції у світову систему виробництва [7].

Розвиток світової економіки відбувався у п'ять етапів і досяг сучасного розвитку. Сьогодні світова економіка характеризується високим рівнем взаємозалежності, активними змінами, зростанням значення знань, інновацій та цифрових технологій. А також викликами, пов'язаними з нерівністю економічного розвитку, екологічними проблемами та геополітичними ризиками.

1.2. Основні фактори та показники розвитку світової економіки

Розглядаючи світову економіку як невід'ємну частину зовнішніх відносин між країнами світу, варто зазначити що існує низка факторів, які вплинули на її формування і є рушійною силою її існування на сьогоднішній день.

Одним із основних таких чинників є людський капітал. Під ним розуміється висококваліфікована, освічена та добре навчена робоча сила, яка має прямий вплив на економічні показники, а також забезпечення якісної продукції, завдяки якій робота буде більш ефективною. І навпаки, некваліфікована, недостатньо використана робоча сила матиме протилежний ефект, негативно впливаючи на економіку та підвищуючи рівень безробіття [8].

Людський капітал складається зі знань, навичок та здоров'я, які люди інвестують та накопичують протягом усього життя, що дозволяє їм реалізувати свій потенціал як продуктивних членів суспільства. Інвестування в людей через харчування, охорону здоров'я, якісну освіту, робочі місця та навички допомагає розвивати людський капітал, і це є ключем до припинення крайньої бідності та створення більш інклюзивних суспільств [9].

Як зазначено у Звіті про світовий розвиток (WDR) 2019 зміна характеру роботи, межа навичок швидко рухається, приносячи як можливості, так і ризики. Якщо не зміцнювати свій людський капітал, країни не зможуть досягти стійкого, інклюзивного економічного зростання, не матимуть робочої сили, підготовленої для більш висококваліфікованих робочих місць майбутнього, і не будуть ефективно конкурувати у світовій економіці [9].

Перше видання Індексу людського капіталу (HCI), опубліковане Групою Світового банку в жовтні 2018 року та оновлене в 2020 році, показує, що майже 60% дітей, народжених сьогодні, будуть, в кращому випадку, лише

наполовину продуктивними, ніж вони могли б бути з повною освітою та повним здоров'ям. Це відображає серйозну кризу людського капіталу, що має сильні наслідки для економічного зростання та колективної здатності світу покласти край крайній бідності до 2030 року [9].

Прогалини в людському капіталі ризикують розширитися на тлі швидких глобальних змін у технологіях, демографії та кліматі. Конфліктні події та пандемії також мають руйнівний вплив на людський капітал через втрату засобів до існування, харчування, тимчасову відсутність основних послуг, як от охорони здоров'я та освіти та навіть життя [9].

Зокрема, існує ряд проблем які в свою чергу впливають на успішне формування людського капіталу, зазначимо наступні:

– Недостатня кількість ресурсів. Ресурси, необхідні для формування людського капіталу, набагато більші, ніж наявні.

— Еміграція кваліфікованих працівників. Люди переїжджають з одного місця в інше, щоб знайти кращі можливості працевлаштування та вищі зарплати, ніж вони отримують на своїй нинішній роботі. Ця міграція призводить до втрати кваліфікованих працівників, таких як інженери, високоосвічені лікарі тощо. У країнах, що розвиваються, цих людей вже не багато, і їхня міграція до інших країн є проблемою. Крім того, вартість втрати кваліфікованого людського капіталу висока.

– Серйозна неефективність. Навички освіченої людини або не використовуються (через безробіття), або недостатньо використовуються (через неповну зайнятість), і багато ресурсів суспільства витрачаються даремно. Крім того, інші неефективності, такі як масова неграмотність, погане здоров'я та навчальні заклади, відсутність шкільної освіти багатьох дітей тощо.

– Високий приріст населення. Оскільки населення постійно зростає, це негативно впливає на якість людського капіталу, оскільки доступність об'єктів на душу населення зменшується.

– Слабка наука і техніка. У сфері освіти ефективність людських ресурсів з точки зору розвитку науки та сучасних технологій є досить незадовільною.

– Відсутність кадрового планування. У багатьох місцях немає балансу між попитом і пропозицією на людські ресурси. Цей дисбаланс в основному впливає на попит і пропозицію висококваліфікованого персоналу. Відсутність балансу в кінцевому підсумку призводить до марнування ресурсів.

– Декілька дисбалансів. Значна частина коштів інвестується у вищу освіту, однак ця освіта зарезервована лише для кількох людей. Більшості людей потрібна базова та середня освіта, і тому загальна продуктивність економіки низька.

– Висока тривалість. Розвиток можливостей людських ресурсів вимагає часу, оскільки це тривалий процес. Тому процес діяльності сповільнюється і не може задовольнити потребу в людському капіталі в потрібному місці і в потрібний час.

– Висока регіональна та гендерна нерівність. Серед інших проблем, формування людського капіталу також стикається з проблемою регіональної та гендерної нерівності, що ускладнює створення більшого людського капіталу.

– Недостатня підготовка на роботі. Практичне навчання, необхідне фермерам у використанні сучасних інструментів та обладнання, їм не пропонується в сільськогосподарському секторі, що ускладнює їм вивчення цих інструментів [10].

Наступним фактором розвитку світової економіки є фізичний капітал, або ж інфраструктура, а саме: заводи, транспортні зв'язки та машини, яка зменшує витрати, полегшує міжнародну торгівлю, підвищує продуктивність праці та збільшує економічний обсяг виробництва та ефективність [8].

Нові або стартап-компанії інвестують у фізичний капітал на початку свого життєвого циклу, часто до того, як вони створили один товар або забезпечили свого першого клієнта [11].

Більшість об'єктів фізичного капіталу також є фіксованим капіталом, тобто вони не споживаються або знищуються під час фактичного виробництва товару або послуги [11].

Ще один не менш важливий чинник формування світової економіки це природні ресурси. Такі ресурси, як наприклад нафта, можуть збільшити виробничі потужності і економіку. Цільове використання природних ресурсів урядами є ключовим для посилення економічного становища та розвитку держави [8].

Природні ресурси також можуть бути класифіковані як відновлювані або невідновлювані. Відновлювані ресурси, такі як кисень, вітер, прісна вода, сонячне світло та ліси не вичерпуються на невизначений термін при споживанні або використанні [12].

До невідновлюваних ресурсів належать викопне паливо, металеві руди та численні земні мінерали. Найчастіше ці ресурси потребують мільйонів років, щоб планета їх відновила. Оскільки їх доступність обмежена, на цей тип природних ресурсів не можна покладатися для послідовної економічної вигоди [12].

Природні ресурси відіграють вирішальну роль в економічному зростанні будь-якої країни. Вони є основою багатьох галузей промисловості та забезпечують сировину, необхідну для виробництва товарів та послуг. Однак роль природних ресурсів в економічному зростанні розглядається комплексно, тому важливо враховувати різні перспективи.

Природні ресурси, такі як нафта, газ та корисні копалини, є цінними товарами, які можуть приносити значний дохід для країни. Наприклад, Саудівська Аравія є найбільшим у світі виробником та експортером нафти, а на нафту припадає понад 90% її експортних надходжень [13].

Природні ресурси також можуть бути каталізатором економічного розвитку, особливо в країнах, що розвиваються. Наприклад, туристична індустрія значною мірою залежить від природних ресурсів, таких як пляжі,

дика природа та природні ландшафти. Розвиток цих ресурсів може створити робочі місця, стимулювати місцеву економіку та покращити інфраструктуру. Однак існує необхідність збалансувати економічний розвиток із збереженням навколишнього середовища для забезпечення сталого зростання [13].

Видобуток та використання природних ресурсів можуть мати значний вплив на навколишнє середовище, такий як вирубка лісів, забруднення та зміна клімату. Тому дуже важливо впевнено керувати природними ресурсами, щоб забезпечити їх доступність для майбутніх поколінь. Цього можна досягти за допомогою відповідальної практики видобутку, зусиль з відновлення лісів та використання відновлюваних ресурсів [13].

В цілому, роль природних ресурсів в економічному зростанні є однією з ключових, беручи до уваги інші фактори. Важливо ефективно використовувати природні ресурси, диверсифікувати економіку та забезпечувати справедливий розподіл переваг видобутку природних ресурсів. Роблячи це, країни можуть використовувати свої природні ресурси для економічного зростання, зберігаючи їх для майбутніх поколінь [13].

Розглянемо такий не менш важливий фактор економічного розвитку як технології. На економічний розвиток завжди впливали технології. Автомобілі, електрика та Інтернет - це лише кілька технологій, які сприяють економічному зростанню.

Технологічні досягнення продовжують зростати з надзвичайною швидкістю, що беззаперечно впливає на глобальні процеси. Саме тому технологічна революція має вирішальне значення для сприяння економічному розвитку, особливо в країнах, що розвиваються. Це підвищує ефективність та продуктивність, сприяє конкуренції та інноваціям, а також надає можливості для створення робочих місць мільйонам людей у всьому світі [14].

Зниження рівня бідності є основною метою в країнах, що розвиваються, особливо бідних або тих, хто виходить з конфліктних ситуацій. Нові технології допомогли поширити інформацію про можливості роботи або освіти в інших

частинах країни або світу. Це допомагає людям отримати доступ до інформації, яку вони інакше не мали б, збільшуючи їхні шанси стати частиною економіки та допомагаючи їм покращити своє життя [14].

Сільське господарство є сферою, де технології можуть бути корисними, оскільки вони дозволяють фермерам вирощувати більше сільськогосподарських культур з меншою кількістю ресурсів. Наприклад, супутникові знімки можуть допомогти фермерам ефективніше планувати свою діяльність, щоб бути більш ефективними з наявними ресурсами. Це призводить до вищої врожайності для певного обсягу землі [14].

Приділяючи увагу факторам економічного розвитку варто розглянути показники економічні показники, що характеризують місце країни у світовій економіці.

1. Валовий внутрішній продукт (ВВП) – загальна вартість матеріальних товарів та послуг, незалежно від національних характеристик підприємств, які знаходяться на території певної країни [15].

2. Валовий національний продукт (ВНП) – загальна вартість існуючої кількості товарів і послуг у національній економіці, незалежно від місця заснування державних підприємств певної країни [15].

3. Національне багатство (НБ) – множина благ у власності суспільства на сьогоднішній день. До складу основних благ входять:

- активи (машини, гроші, будівлі, тощо);
- пасиви (заборгованість);
- власний капітал суб'єкта (різниця між активами і пасивами) [15].

4. Паритет купівельної спроможності (ПКС) – відношення національних валют до їх купівельної спроможності, що регулюється обліком цін на розширену кількість продуктів і послуг у країнах світу. З його допомогою можна порівняти можливість купівлі схожої сукупності товарів за однаковою ціну [15].

Існують також індикаторні способи оцінки соціально-економічного розвитку країн світу, які допомагають виміряти потенційний людський капітал, отриманий людиною змалечку на базі існуючих в державі умов для здобуття освіти та збереження здоров'я.

1. Індекс людського розвитку (ІЛР) – індекс, який ґрунтується на субіндексі освіти, субіндексі очікуваної тривалості життя та субіндексі ВВП на душу населення [15].

2. Індекс глобальної конкурентоспроможності (ІГК) – індекс, що розраховується на основі методики Всесвітнього економічного форуму, заснованої на сукупності даних статистики та міжнародного опитування керівників компаній [15].

Аналізуючи динаміку економічного розвитку держав нерідко згадують про типологію країн світового господарства. Наприклад Організація Об'єднаних Націй пропонує дві класифікації країн. За однією з версій, якої дотримується і Міжнародний Валютний Фонд держави поділяються на два типи:

– економічно розвинені країни, серед яких доцільно виділити 34 держави члени ОЕСР. Сюди ж відносяться загальносвітові лідери, такі як: США, Китай, Японія, ФРН, Велика Британія, Франція, Італія, а також європейські високорозвинені країни: Австрія, Бельгія, Нідерланди, Норвегія, Фінляндія, Швейцарія, Швеція, а також Австралія, Ізраїль, Канада, Нова Зеландія, Туреччина, Південно-Африканська Республіка. Цей тип характеризується науково-технічним прогресом та впровадженням інноваційної політики [16].

– країни, що розвиваються, загальними рисами яких є суттєва залежність від міжнародних інвестицій, сировино-аграрний вектор розвитку та посилена регуляція з боку держави основних секторів національної економіки. До них належать Аргентина, Республіка Індія, Гонконг, Сінгапур, Індонезія, Малайзія, Філіппіни, а також країни-нафтоекспортери, такі як ОАЕ, Бахрейн, Кувейт, Катар та ін. [16].

До ще менш економічно розвинених країн відносять 50 найбідніших азійських та африканських держав таких, як Конго, Лесото, Ангола, Ефіопія, Самоа, Непал, Гаїті, Бангладеш та ін., де ВВП на душу населення є нижче 750 дол. США. Загалом спостерігається певний розрив між високорозвиненими державами, та тими що розвиваються, проте у світі існує баланс, який допомагає регулювати економічну стабільність країн обох категорій.

Висновки до першого розділу

1. Світова економіка є складним і динамічним утворенням, формування якого ґрунтується на фундаментальних економічних теоріях та концепціях. За визначенням світова економіка – це глобальний економічний організм, що представляє собою сукупність національних господарств, які пов'язані між собою системою міжнародного поділу праці, а також економічними та політичними відносинами, що відповідають законам ринкової економіки. Розвиток світової економіки проходив кілька ключових етапів, від доіндустріального обміну до сучасної глобалізованої економіки. Кожен етап відображав зміни у виробничих силах, технологіях, формах інтеграції та ролі держав у світовому господарстві.

2. Основними факторами, що стимулюють розвиток світової економіки є людський капітал, фізичний капітал, природні ресурси та технології. Дедалі частіше розглядаються в комплексі та всі є однаково стратегічно важливими для виведення глобальних економічних процесів на новий рівень. Ключову роль у вимірюванні економічного прогресу є показники (в т.ч. індикаторні), що визначають місце країн у міжнародному торговельному просторі, включаючи ВВП, ПКС, ВНП, ІЛР, та інші. Так само, типологія держав, визнана міжнародними інститутами допомагає краще зорієнтуватися на їх економічних особливостях.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

2.1. Основні чинники економічного зростання країн Західної Європи

Економіка західноєвропейських країн на сьогоднішній день розвивається динамічно. Торговельні операції країн Західної Європи нерозривно пов'язані зі світовою торгівлею, адже так чи інакше відповідають міжнародним стандартам та мають високу репутацію на макроекономічному рівні. За класифікацією ООН до країн Західної Європи відносять Німеччину, Францію, Австрію, Швейцарію, Бельгію, Нідерланди, Люксембург, Ліхтенштейн та Монако.

Одним з макроекономічних показників який характеризує економічне становище країни- це ВВП на душу населення. У період з 2020 по 2024 рік цей показник для Західної Європи складав 41,55 – 51,22 тис. дол. США. Розглядаючи окремо кожну країну можна помітити чітку тенденцію лідерства Люксембургу та Швейцарії протягом зазначеного проміжку часу, що свідчить про економічне благополуччя та стабільний розвиток країн [17].

На рис. 2.1 представимо динаміку ВВП на душу населення у країнах Західної Європи у 2020-2024 р.

Аналіз даних ВВП на душу населення показує значний спад показників майже всіх країн у 2022 році і помітне зростання у 2023. Також відчутний ріст рівня ВВП на душу населення держави пережили у 2021 році. Найнижчі показники ВВП на душу населення у 2020-2024 роках зафіксувала Франція, найвищі – Швейцарія [17].

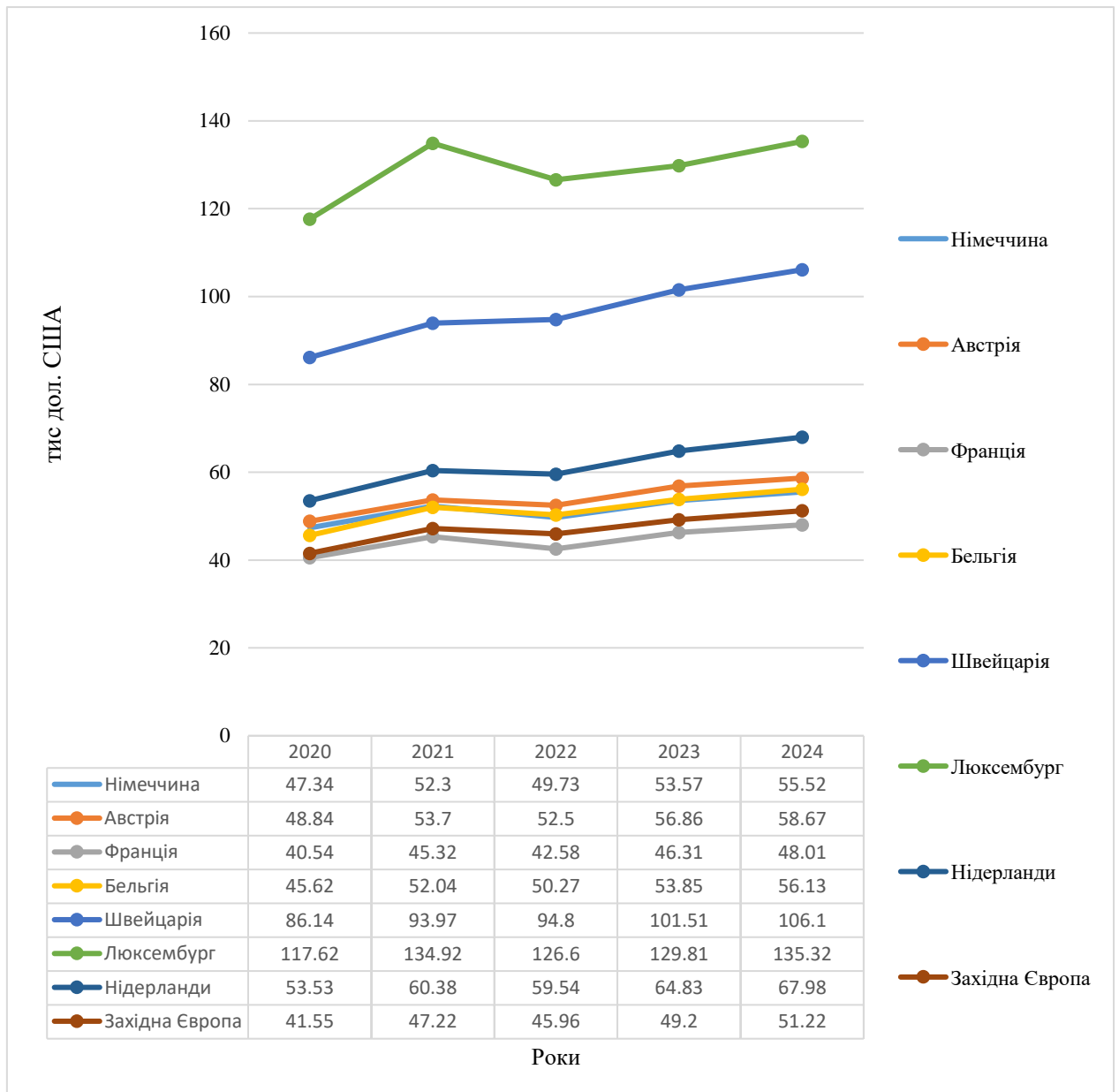

Рис. 2.1. Динаміка ВВП на душу населення у країнах Західної Європи у 2020-2024 р., тис дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [17]

У світовому списку за номінальним ВВП станом на 2020 рік держави Західної Європи також посіли певні позиції. Німеччина з номінальним ВВП 3,8 млрд дол. США зайняла 4 місце в рейтингу, випередивши Францію, на яку припадало 2,6 млрд дол. США та зайняла 7 місце, Нідерланди були на 17 місці - 909,7 млрд дол. США, Швейцарія посіла 18 місце - 739,9 млн дол. США,

Бельгія на 25 місці - 525,2 млн дол. США, Австрія посіла 27 місце - 435,2 млн дол. США [18].

Для порівняння, у 2024 році Німеччина посіла 3 місце із часткою 4,7 млрд дол. США, Франція на 7 місці - 3,1 млрд дол. США, Нідерланди 18 місце - 1,2 млрд дол. США, Швейцарія на 20 місці - 942 млн дол. США, Бельгія на 23 місці - 662 млн дол. США, Австрія посіла 28 місце - 535 млн дол. США. Усі інші країни не ввійшли до 50 найбільших за номінальним ВВП країн [19].

Ще одним досить вагомим фактором оцінки економічного росту країн є благополуччя населення, яке визначається Індексом людського розвитку. Станом на 2020 рік усі країни Західної Європи мали високий рівень умов для існування людини та входять в тридцятку кращих за цим показником: Швейцарія - 0.957, Німеччина – 0.948, Нідерланди – 0.938, Ліхтенштейн – 0.933, Бельгія – 0.930, Люксембург – 0.921, Австрія – 0.916 та Франція – 0.900 [20].

Порівнявши з показниками за 2022 рік можна назвати Швейцарію лідером з ІЛР 0.967, Німеччина має індекс 0.950, Нідерланди–0.946, Бельгія та Ліхтенштейн–0.942, Люксембург–0.927, Австрія –0.926 і Франція–0.910 [21].

Середня загальна очікувана тривалість життя в Західній Європі у 2020 році становить 82,3 роки, в той час як у 2023 році було покращення і цей показник сягнув 83,1 рік [22].

На рис. 2.2 представимо динаміку очікуваної тривалості життя (в роках) у країнах Західній Європі у 2020-2023 р.

Можна помітити позитивні показники очікуваної тривалості життя в Монако, які вже в 2023 році сягнули рекордних 86,4 роки та перевищили рівень інших країн Західної Європи. Водночас спостерігається тенденція до зниження досліджуваних показників у Німеччині із 81,4 до 80,5 років. Це, ймовірно, є наслідком еміграції молодого працездатного населення з території ФРН [22].

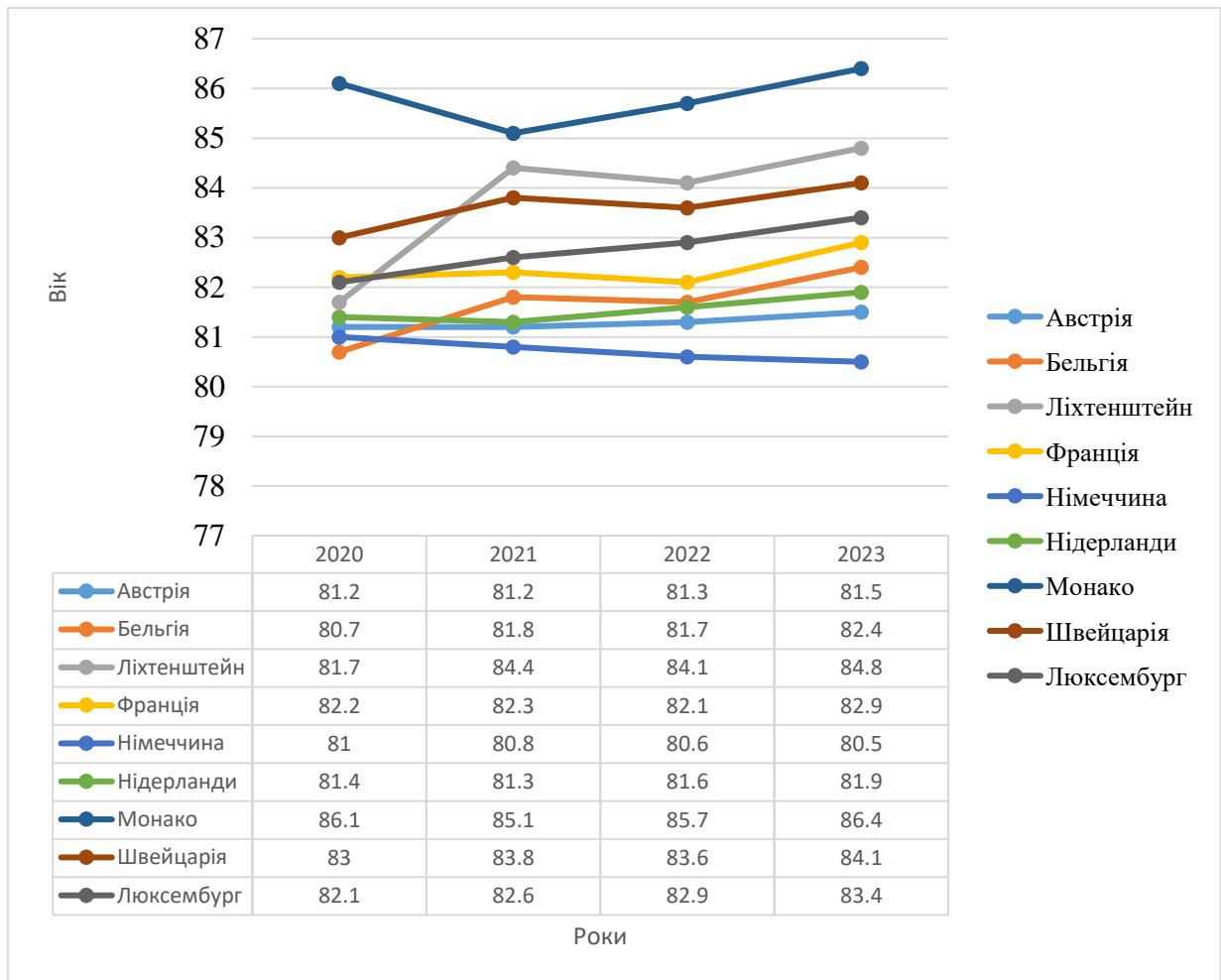

Рис. 2.2. Динаміка очікуваної тривалості життя (в роках) у країнах Західної Європи у 2020-2023 р.

Джерело: складено автором за матеріалом [22]

Рівень безробіття країн визначає наскільки та чи інша держава готова якісно працевлаштувати своїх громадян та чи інвестиційно привабливою вона вважається у світі. Часто цей показник також застосовується при оцінці економічного потенціалу країни. Загальний рівень безробіття в ЄС динамічно змінювався протягом 2020-2024 рр. У 2020 році показник склав 7,2% та вже до 2024 року знизився до 5,9%. Така позитивна динаміка свідчить про високий потік робочої сили до європейських держав, зокрема з України та країн третього світу [23].

Серед країн Західної Європи найвищий рівень безробіття у 2024 році спостерігається у Франції 7,4%. Це свідчить про низький попит на робочу силу або певну економічну кризу. Німеччина, на противагу, відзначилась низьким рівнем безробіття з показником 3,4%, що робить її економічно привабливою, проте є ризик нестачі робочої сили через швидко старіюче населення. Саме тому важливо тримати баланс від 4% до 6%, аби уникнути інфляції та зберегти соціальний добробут держави [23].

На рис. 2.3 представимо динаміку рівня безробіття у країнах Західної Європи та ЄС у 2020-2024 р.

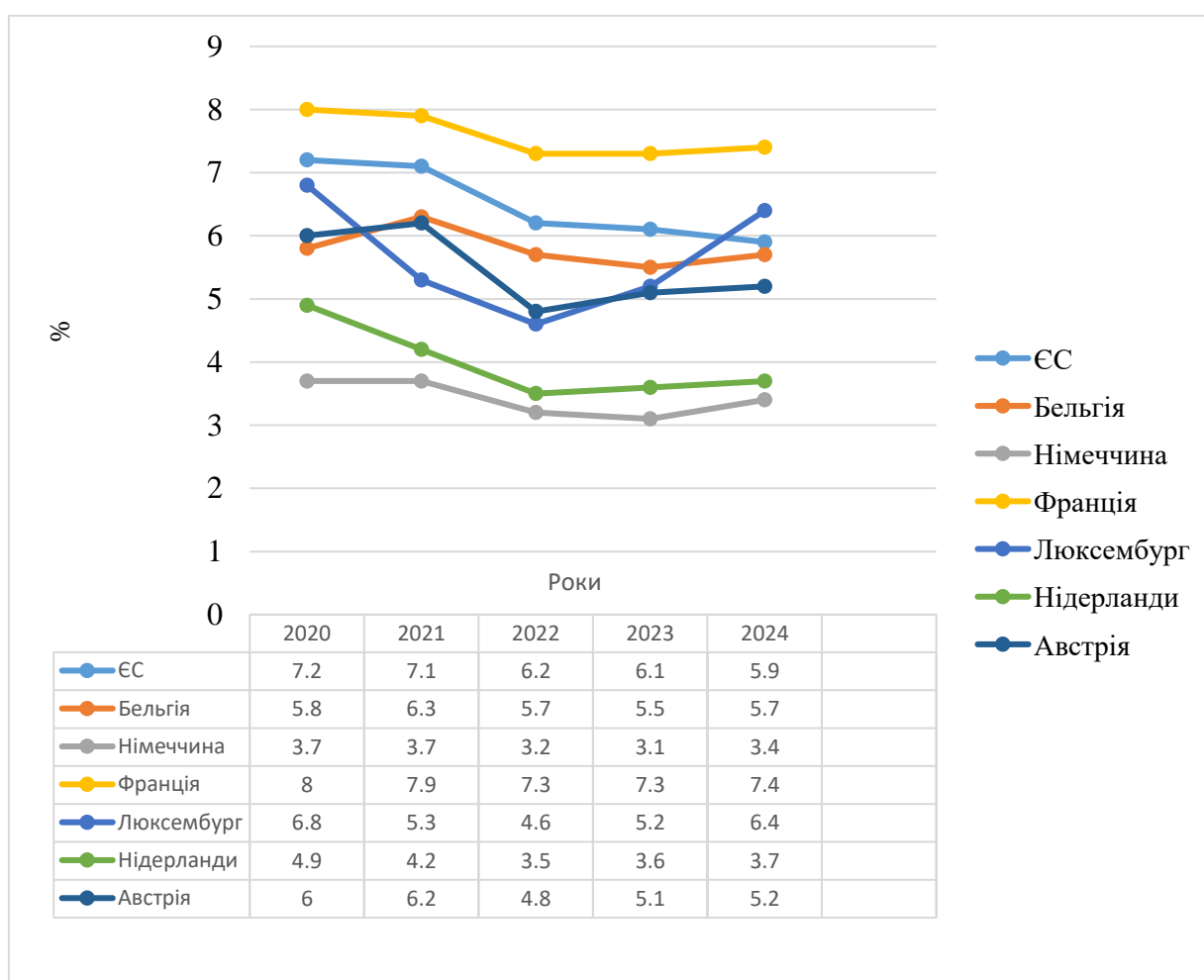

Рис. 2.3. Динаміка рівня безробіття у країнах Західної Європи та ЄС у 2020-2024 р., %

Джерело: складено автором за матеріалом [23]

Для більш детальної оцінки економічного розвитку країн, необхідно також проаналізувати рівень інфляції в країнах Західної Європи. Гармонізований індекс споживчих цін є головним індикатором інфляції, яка безпосередньо пов'язана із купівельною спроможністю населення. Європейський Центральний Банк використовує ГІСЦ для визначення своєї цільової інфляції. На базі інфляційних даних (ГІСЦ) проводиться індексація зарплат, пенсій та соціальних виплат.

Річний темп змін ГІСЦ в ЄС у відсотковому відношенні зріс з 0,3% у 2020 р. до 10,4% у 2022 році, що показує значний стрибок цін та високі темпи інфляції, а отже як наслідок падіння купівельної спроможності. Вже в 2023 році спостерігається відновлення показників до помірної інфляції. Для західноєвропейських країн 2022 рік порівняно з 2020 роком також став напруженим. Відбулося значне зростання цін у Бельгії з 0,4% у 2020 році до 10,2% у 2022 році, у Німеччині з -0,7% до 9,6%, у Нідерландах з 0,9% до 11,0% та Австрії з 1,0% до 10,5%). При таких умовах важко спрогнозувати витрати в бізнесі. За основу дослідження було взято дані за останній місяць кожного року та березень 2025 року (див рис. 2.4) [24].

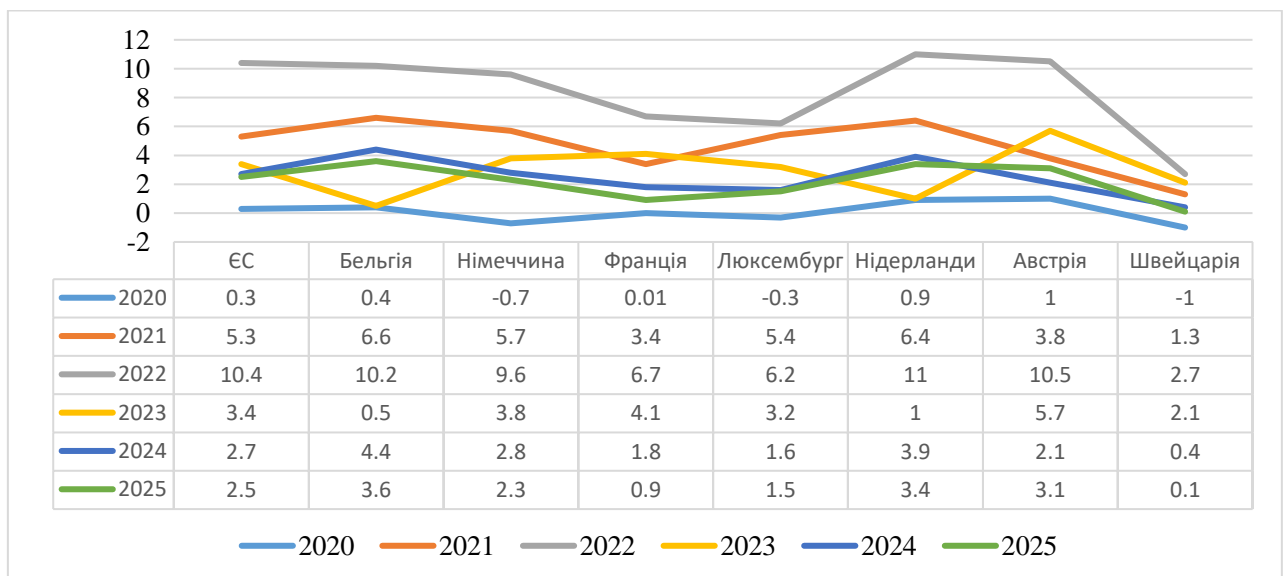

Рис. 2.4. Динаміка змін Гармонізованого індексу споживчих цін в країнах Західної Європи та ЄС у 2020-2025 р. [24].

Помітно що незначна дефляція в досліджувани роки припадає на Німеччину (-0,7%), Люксембург (-0,3%) та Швейцарію (-0,1%). Це може бути викликано як негативними (зниження попиту на продукцію) так і позитивними (технологічний прогрес) факторами [24].

Представимо на рис. 2.5 динаміку ВВП за ПКС країн Західної Європи у 2020-2023 р.

У період з 2020 по 2023 рік показник ВВП за ПКС у Європейському Союзі зріс із 21,2 трлн дол. США до 26,4 трлн дол. США. Найвищий рівень за досліджуваним показником протягом чотирьох років зафіксувала Німеччина, значення якої сягнули 5,7 трлн дол. США у 2023 в порівнянні з 4,8 трлн дол. США у 2020 році. На противагу, найнижчий показник за цей період має Люксембург (92,9 млрд дол. США) [25].

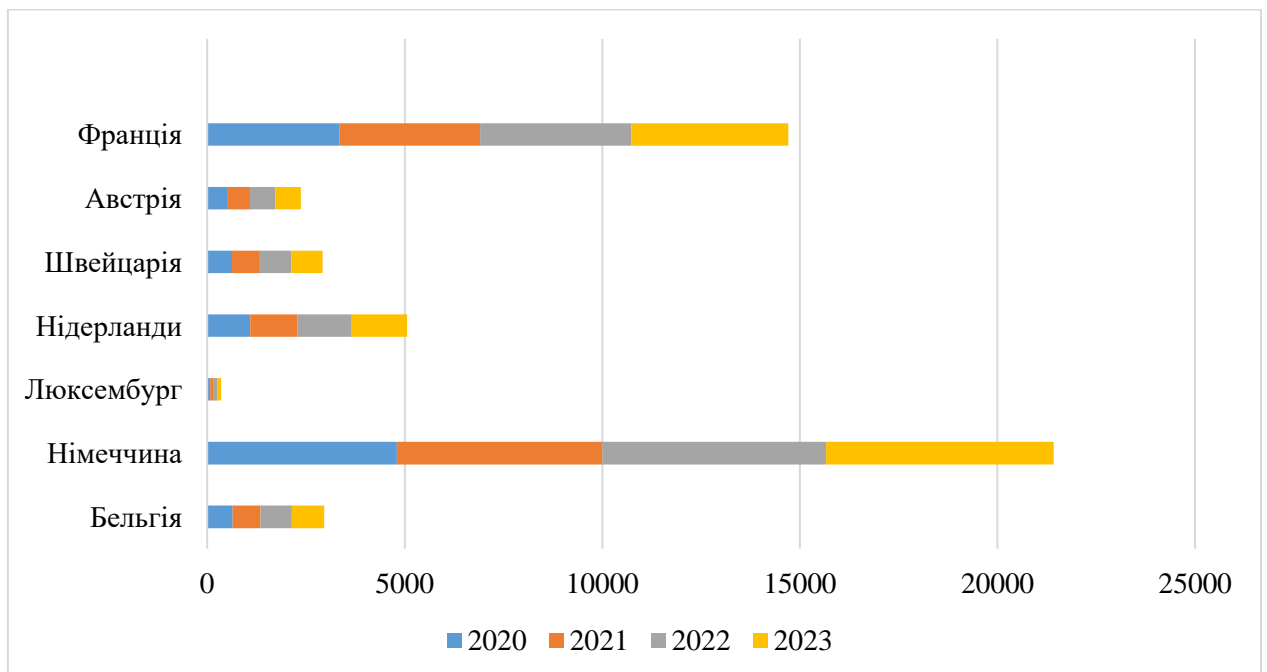

Рис. 2.5. Динаміка ВВП за ПКС країн Західної Європи у 2020-2023 р., млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [25]

На рис. 2.6. представимо динаміку обсягу ВВП країн Західної Європи у 2011-2023 рр.

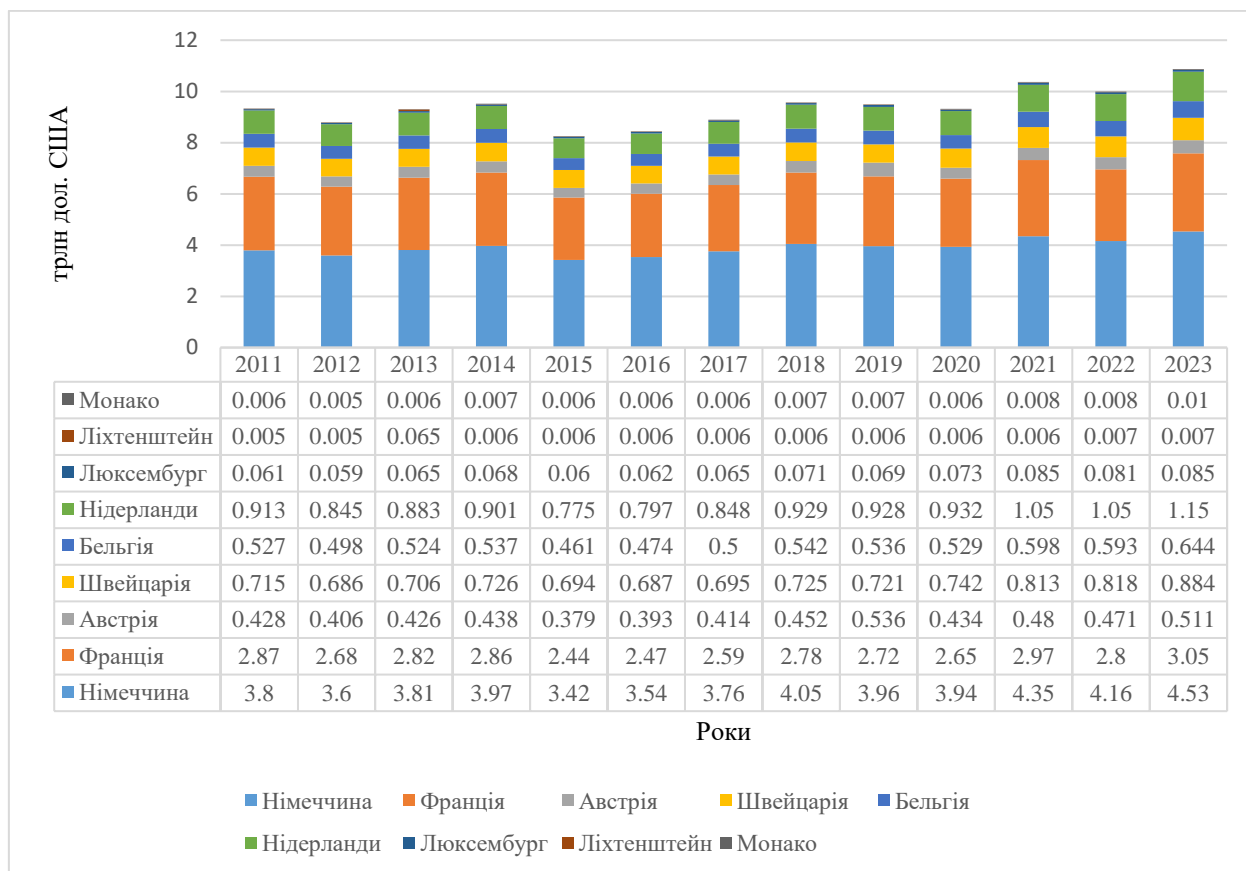

Рис. 2.6. Динаміка обсягів ВВП країн Західної Європи у 2011-2023 рр.,
трлн дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [26]

Країнами лідерами Західної Європи за обсягом ВВП протягом тринадцяти років є Німеччина та Франція. У 2024 році ВВП Німеччини склав 4,53 трлн дол. США, Франції 3,05 трлн дол. США. Всі інші країни, а саме Австрія, Бельгія, Швейцарія, Люксембург та ін. мають ВВП різного обсягу. Найменший показник ВВП у 2024 році був у Ліхтенштейні 0,007 трлн дол. США [26].

Отже, проаналізувавши показники можна сказати, що економіка країн Західної Європи загалом демонструє позитивну динаміку розвитку, незважаючи на деякі тимчасові кризи та коливання макроекономічних показників. Це включає в себе високі дані ВВП на душу населення, помірний

рівень безробіття та високу очікувану тривалість життя, що є важливими факторами стабільності та благополуччя населення. За період з 2020 року по 2024 рік можна виділити лідерів, таких як Німеччина, Люксембург та Швейцарія. Монако ж має високі дані очікуваної тривалості життя, що свідчить про вдовolenість громадян державною соціальною системою та рівнем життя.

Водночас спостерігаються проблеми інфляції в деяких країнах Західної Європи і за досліджуваною тенденцією на ринку такий надто різкий підйом цін за один рік може бути тривожним сигналом для економіки країн в майбутньому.

2.2. Тенденції торговельно-економічних відносин країн Західної Європи

Сучасна світова економіка характеризується нестабільністю та постійними коливаннями, а від глобальних тенденцій та подій сьогодення залежить ситуація на внутрішніх ринках країн. Країни Західної Європи не є виключенням. Членство більшості західноєвропейських держав у Європейському Союзі забезпечує їм доступ до єдиного внутрішнього ринку, сприяючи вільному руху товарів, послуг, капіталу і робочої сили. Тому важливим є аналіз сучасних торговельно-економічних процесів, які визначають місце Західної Європи у глобальній економічній системі, впливаючи як на регіональні, так і на світові ринки.

Західноєвропейські держави активно співпрацюють з іншими країнами у рамках таких проектів та договорів як Єдиний ринок Європейського Союзу, Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ), Світова організація торгівлі (СОТ) та ін. Щоб повноцінно оцінити торгівельну ситуацію західноєвропейських країн важливо розуміти експортно-імпортний потенціал кожної з держав, а також рівень зовнішньоторговельного балансу, який є

одним із провідних макроекономічних показників. Він показує різницю між обсягами експорту та імпорту товарів і послуг та дозволяє оцінити, наскільки економіка є конкурентоспроможною або ж залежною від зовнішніх ринків. Також досить важливою складовою є інвестиційний ландшафт всередині країн, який в свою чергу допомагає оцінити привабливість з точки зору іноземних капіталовкладень в регіоні.

На рис.2.7 представимо динаміку експорту товарів країн Західної Європи у 2020-2024 рр. за виключенням Ліхтенштейну та Монако.

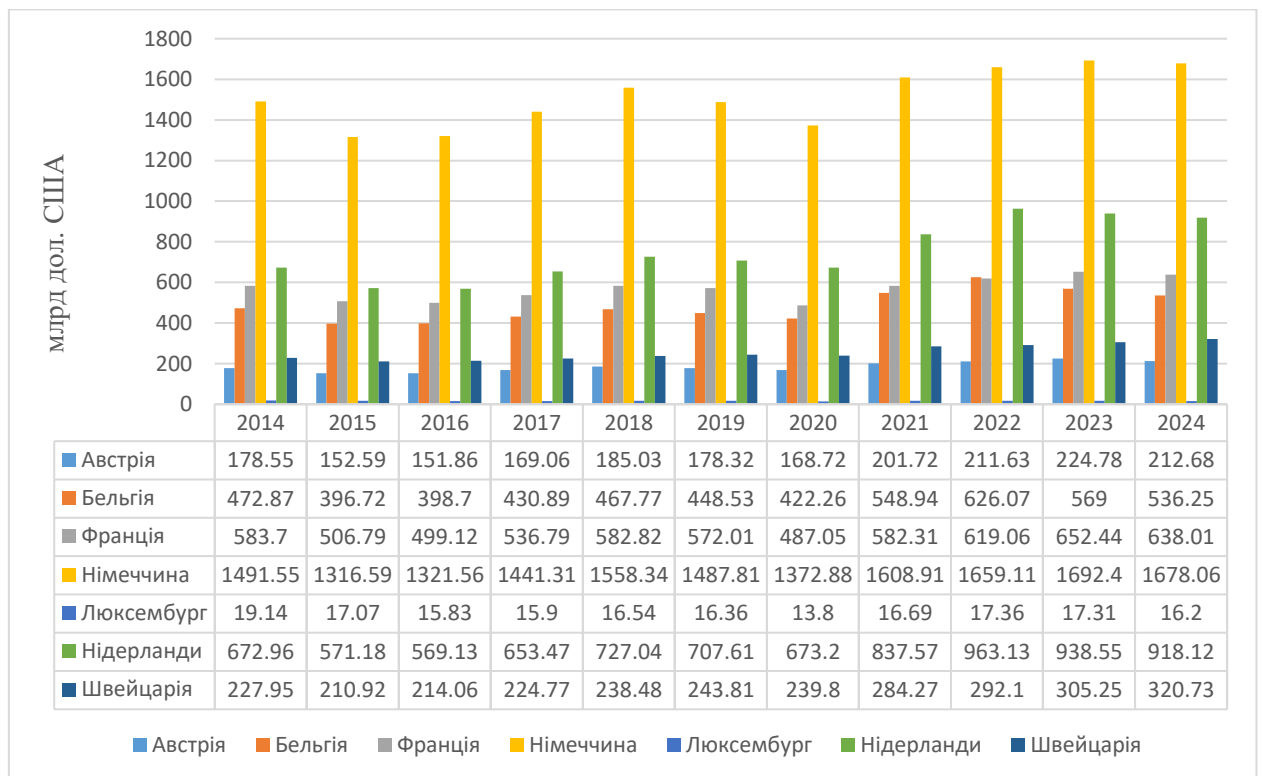

Рис. 2.7. Динаміка експорту товарів країн Західної Європи у 2020-2024 рр., млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [27]

За експортом товарів протягом у 2024 році залишаються лідерами Німеччина – 1678,06 млрд дол. США, Нідерланди – 918,12 млрд дол. США, Франція – 638,01 млрд дол. США, Бельгія – 536,25 млрд дол. США. Протягом досліджуваних країн обсяг експорту збільшувався. Люксембург є країною, яка

експортувала товарів у 2024 році на 16,2 млрд дол. США. У 2024 році експорт товарів з Люксембургу у порівнянні з 2023 р. знизився на 5,2% [27].

На рис.2.8. представимо динаміку імпорту товарів країн Західної Європи у 2020-2024 рр. за виключенням Ліхтенштейну та Монако.

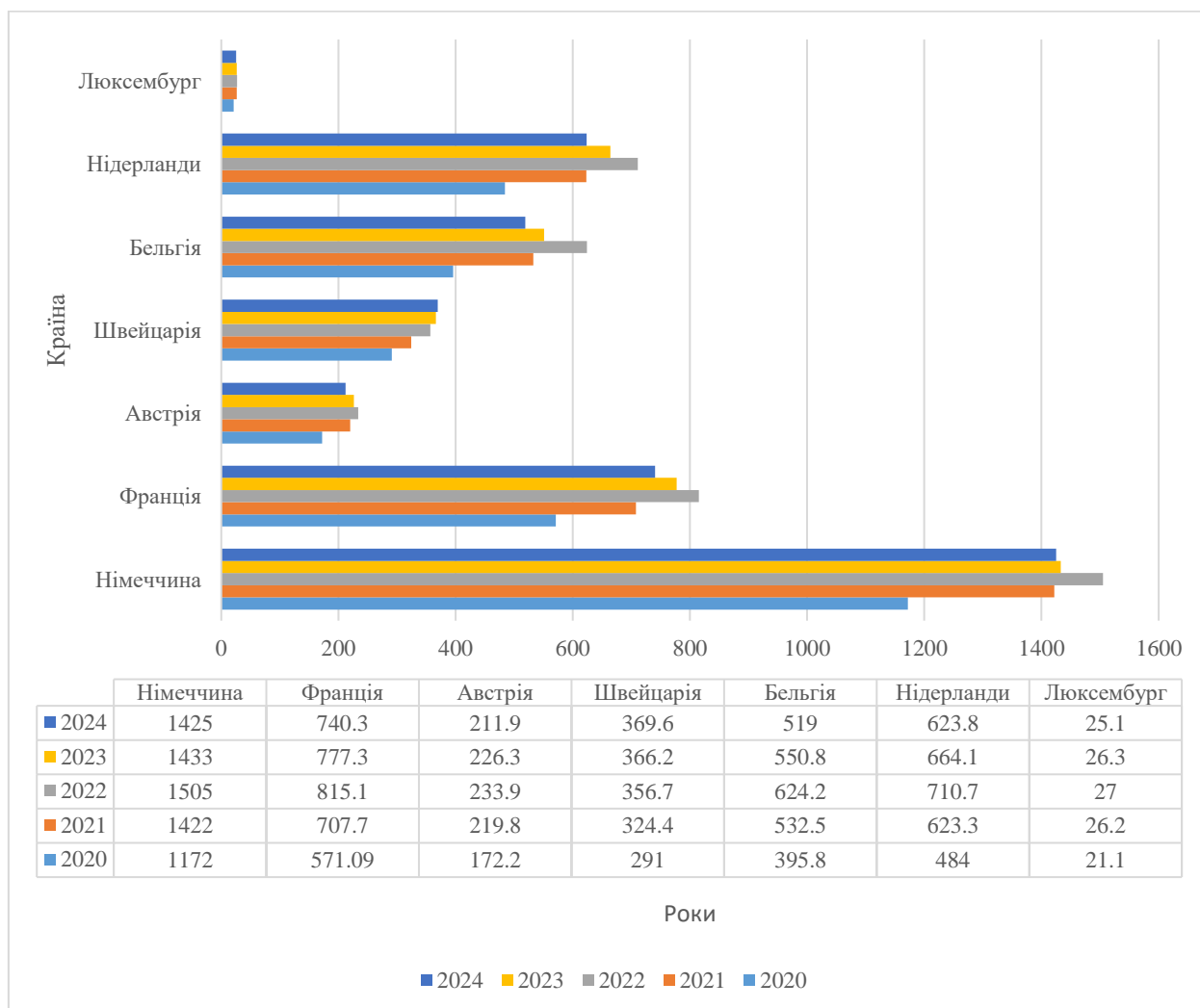

Рис. 2.8. Динаміка імпорту товарів країн Західної Європи у 2020-2024 рр., млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [28]

Країни лідери за імпортом протягом 2020-2024 років залишаються Німеччина – 1425 млрд дол. США, Франція – 740,3 млрд дол. США, Нідерланди – 636,8 млрд дол. США, Бельгія – 219,0 млрд дол. США та ін. Слід зазначити, що саме в регіоні Західної Європи знаходяться розвинені країни ЄС, що підтверджують їх економічні показники [28].

На рис.2.9. наведемо основні товарні групи країн Західної Європи у 2023 році.

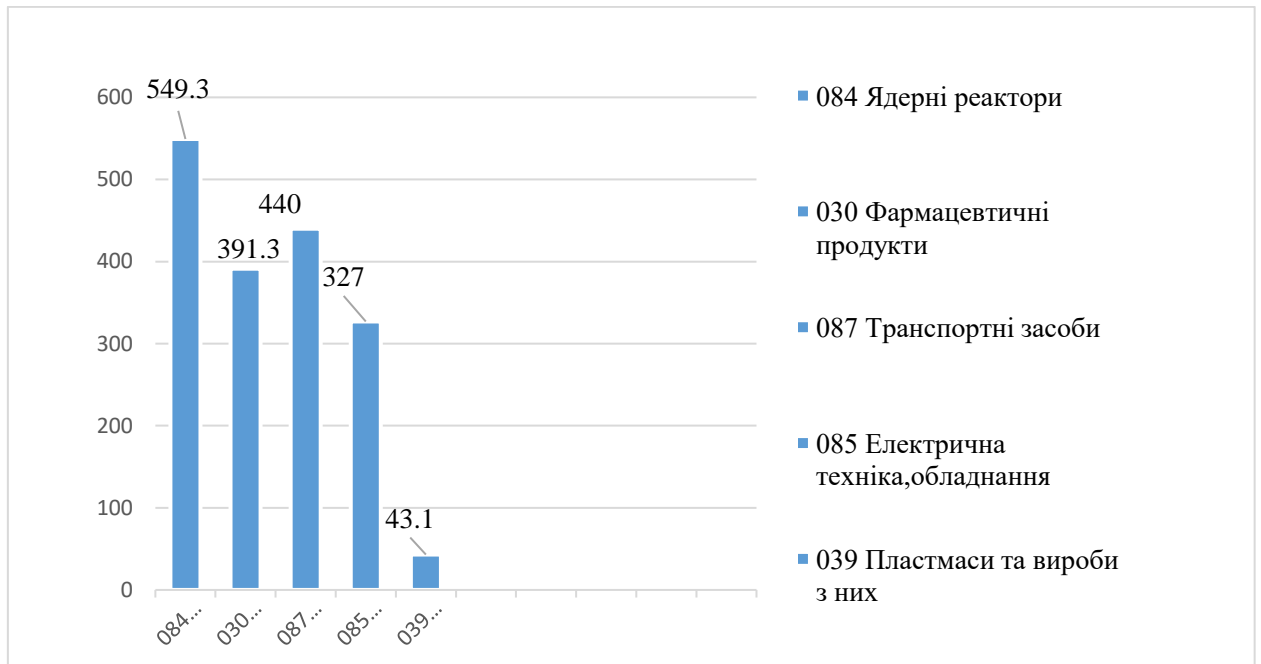

Рис. 2.9. Найпоширеніші експортні товари країн Західної Європи у 2023 р., млн дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [29;30;31;32;33;34;35]

Якщо розглядати товарну структуру експорту країн Західної Європи, то найпопулярнішими товарами які були вивезені з цього регіону у 2023 році стали: ядерні реактори, котли, машини у розмірі 549,3 млн дол. США, фармацевтичні продукти - 391,3 млн дол. США, транспортні засоби, крім залізничного - 440 млн дол. США, електрична техніка, обладнання - 327 млн дол. США., пластмаси та вироби з них - 43,1 млн дол. США [29;30;31;32;33;34;35].

Найпоширеніші статті імпорту у товарній структурі країн Західної Європи у 2023 році наведемо на рис. 2.10.

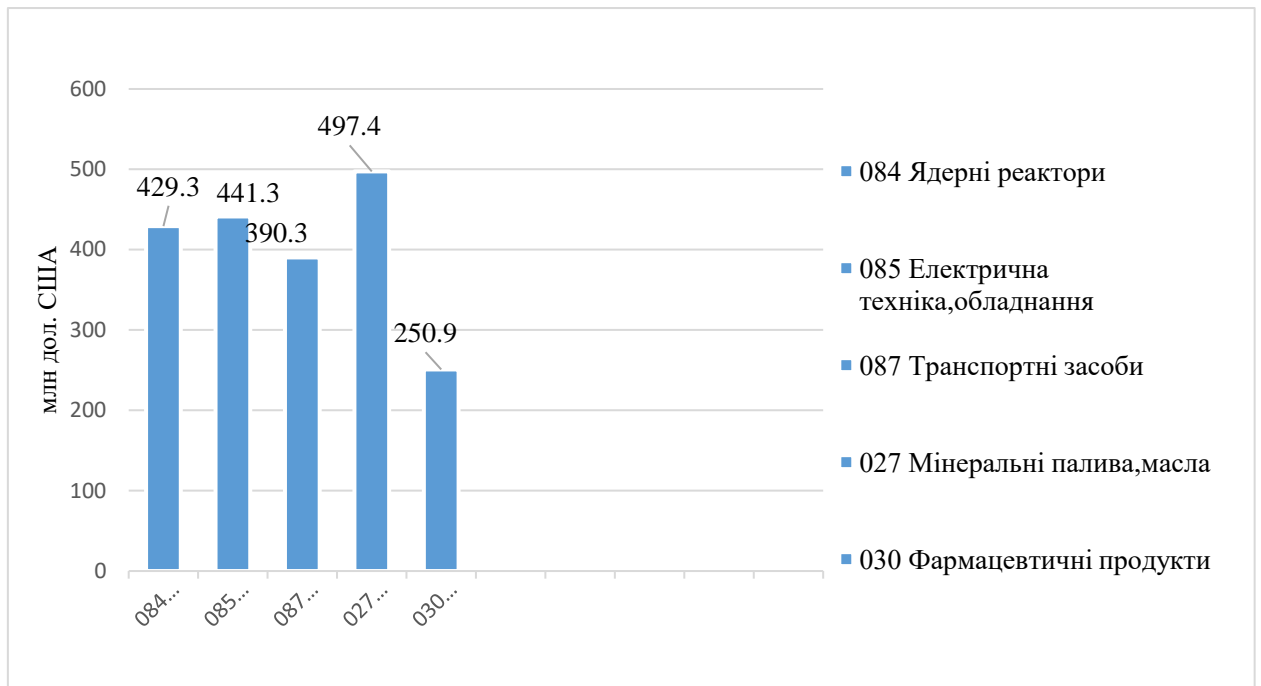

Рис. 2.10. Найпоширеніші статті імпорту у товарній структурі країн Західної Європи у 2023 р., млн дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [36;37;38;39;40;41;42]

Найпоширенішими імпортними товарами західноєвропейських країн у 2023 році стали: ядерні реактори, котли, машини - 429,3 млн.дол. США, електрична техніка, обладнання - 441,3 млн.дол. США, транспортні засоби крім залізничного - 390,3 млн дол. США, мінеральні палива, мінеральні масла - 497,4 млн дол. США, фармацевтичні продукти - 250,9 млн дол. США [36;37;38;39;40;41;42].

Розглянемо торгівлю основними типами послуг, які переважали в країнах Західної Європи. За експортом можна виділити такі: туризм 178,2 млн дол. США, транспорт - 241,5 млн дол. США, фінансові послуги - 80,1 млн дол. США, телекомунікаційні, комп'ютерні та інформаційні послуги - 53,9 млн. дол. США, інші бізнес-послуги - 182,3 млн дол. США (див. рис. 2.11) [43;44;45;46;47;48;49].

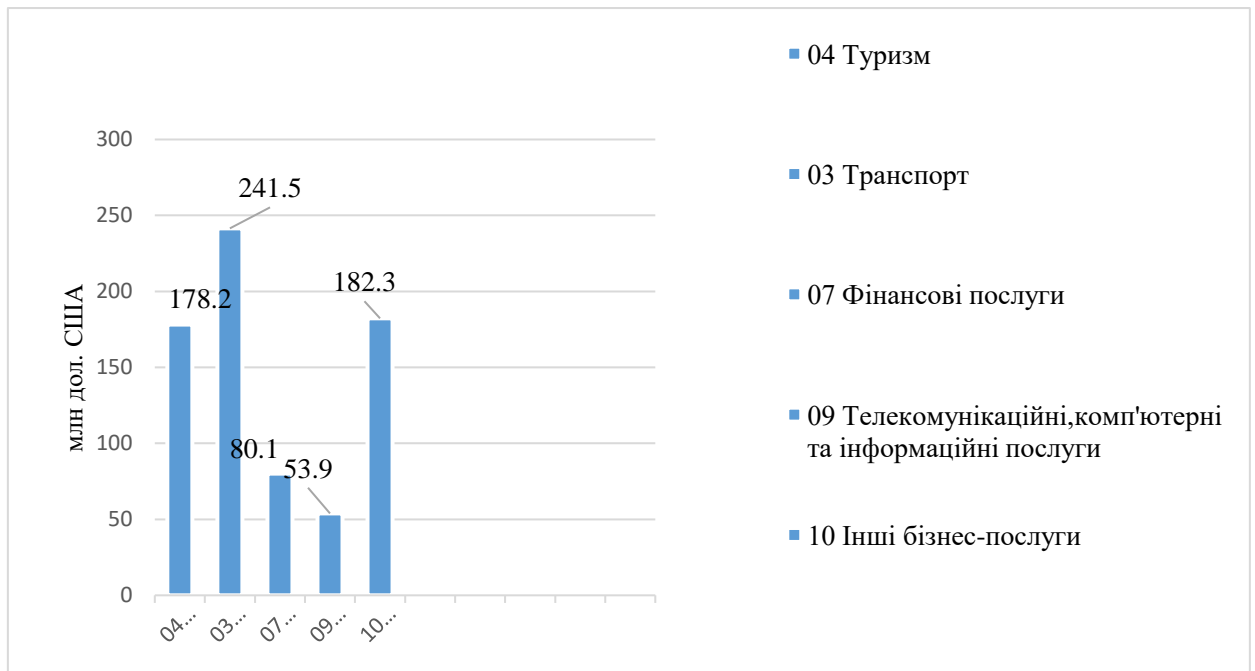

Рис. 2.11. Основні експортні послуги країн Західної Європи у 2023 р.,
млн дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [43;44;45;46;47;48;49]

На рис. 2.12 наведемо основні статті імпорту послуг країн Західної Європи у 2023 р.

Серед позицій імпорту послуг до країн Західної Європи найпопулярнішими є туризм - 190 млн дол. США, транспорт - 244,1 млн дол. США, інші бізнес-послуги - 177,9 млн дол. США, телекомунікаційні, комп'ютерні та інформаційні послуги - 57 млн дол. США та фінансові послуги - 34,6 млн дол. США [43;44;45;46;47;48;49].

Це свідчить про розвинений інфраструктурний сектор у регіоні та популярність країн Західної Європи як туристичного напрямку.

За підрахунками загальний експорт товарів і послуг у 2023 році становив близько 5,5 млрд дол. США, в той час коли імпорт склав 5,2 млрд дол. США. Звідси, загальний зовнішньоторговельний баланс Західної Європи дорівнює 284,2 млн дол. США, а це свідчить про позитивне сальдо та профіцит торгівлі товарами та послугами у Західній Європі.

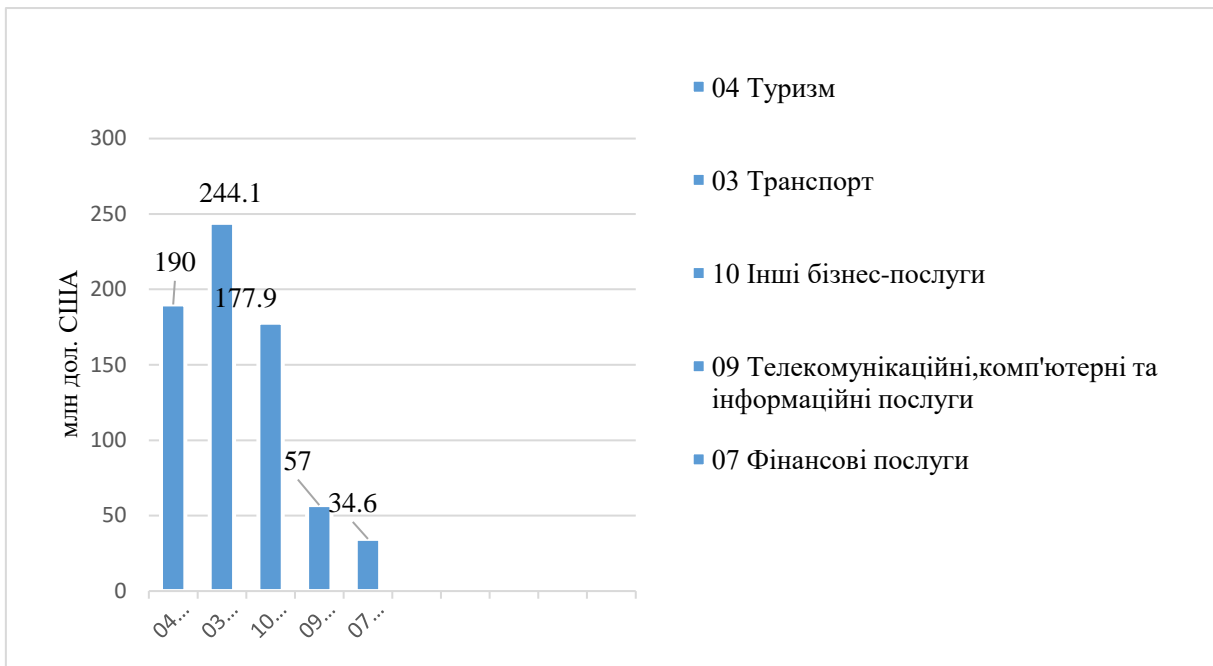

Рис. 2.12. Найпоширеніші імпорتنі послуги в Західній Європі у 2023 р.,
млн дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [50;51;52;53;54;55;56]

На рис. 2.13 представимо географічну структуру експорту країн Західної Європи у 2023 році.

Найбільшими торговими партнерами за експортом поза межами Західної Європи у 2023 році стали США – 360,3 млрд дол. США, Китай - 105,9 млрд дол. США, Італія - 98,1 млрд дол. США, Велика Британія – 69,8 млрд дол. США та Іспанія – 48,3 млрд дол. США [57].

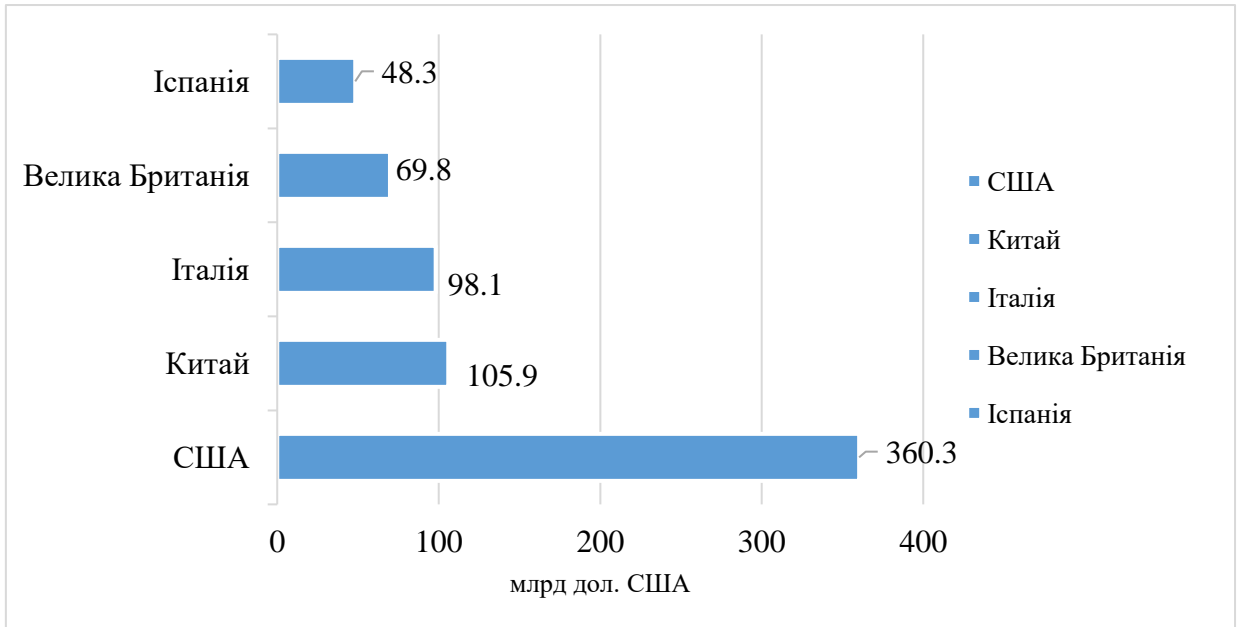

Рис. 2.13. Географічна структура експорту країн Західної Європи у 2023 році., млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [57]

У географічній структурі імпорту найбільшими партнерами країн Західної Європи лідирують Китай обсяг склав 265 млрд дол. США, США - 230,7 млрд дол. США, Італія - 180,9 млрд дол. США, Польща - 87 млрд дол. США та Іспанія - 62,8 млрд дол. США (див. рис. 2.14) [57].

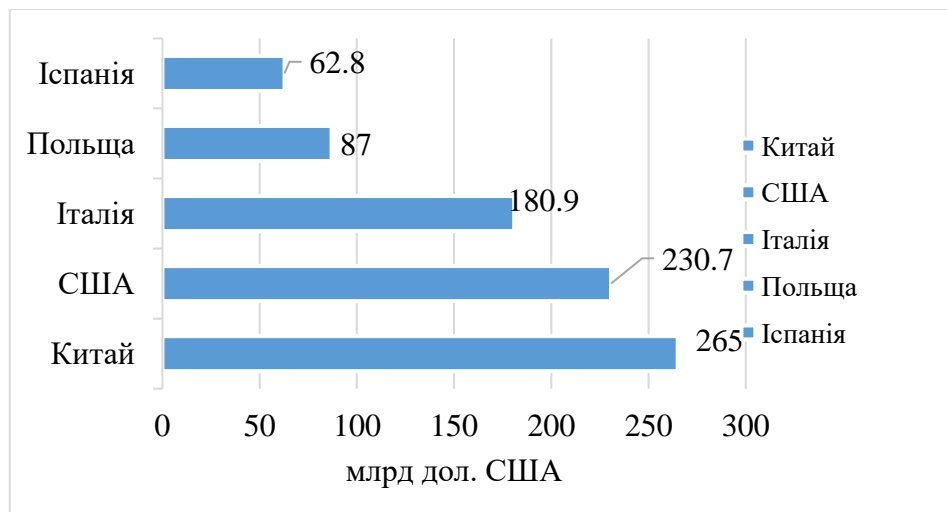

Рис. 2.14. Географічна структура імпорту країн Західної Європи у 2023 році, млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [57]

Будучи частиною розвиненої економічної спільноти, країни Західної Європи активно конкурують за капітали міжнародних корпорацій та інституційних інвесторів. Залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) є одним із показників привабливості економіки, ефективності її регуляторної політики, стабільності фінансової системи та ступеня інтегрованості у світові ланцюги створення доданої вартості, тому з економічної точки зору варто проаналізувати аспект залучення ПІІ з інших країн до Західної Європи у 2023 році. Якщо розглядати кожну країну окремо то можна помітити що найвищий приток інвестицій спостерігається у Франції показник склав 42031,59 млн дол. США, а найнижчий у Нідерландах -168449,68 млн дол. США, при чому відтік капіталу в Нідерландах також характеризується негативним показником в -142184,59 млн дол. США, що вказує на нестабільні інвестиційні умови. Разом з тим, Люксембург так само демонструє негативні значення обох показників. Загальні дані всіх західноєвропейських країн сформували вартість «чистого відтоку», що дорівнює -241902,55 млн дол. США [58;59;60;61;62;63;64].

На рис. 2.15 представимо географічну структуру руху інвестицій у країнах Західної Європи у 2023 р.

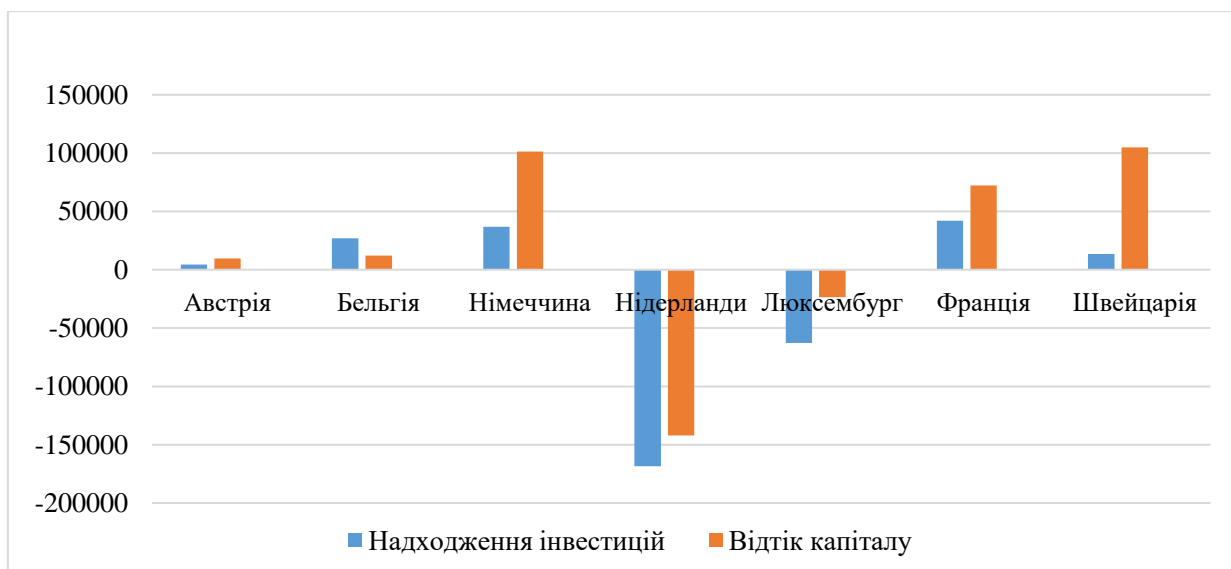

Рис. 2.15. Географічна структура інвестиційної діяльності в країнах Західної Європи у 2023 р., млн дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [58;59;60;61;62;63;64]

Досліджуючи інвестиції та капітал країн доцільно зазначити відсоткове відношення особистих грошових переказів від ВВП кожної з держав Західної Європи. За даними найвище відсоткове значення має Люксембург 2,72%, а найнижче - Нідерланди 0,24% (див. рис. 2.16) [58;59;60;61;62;63;64].

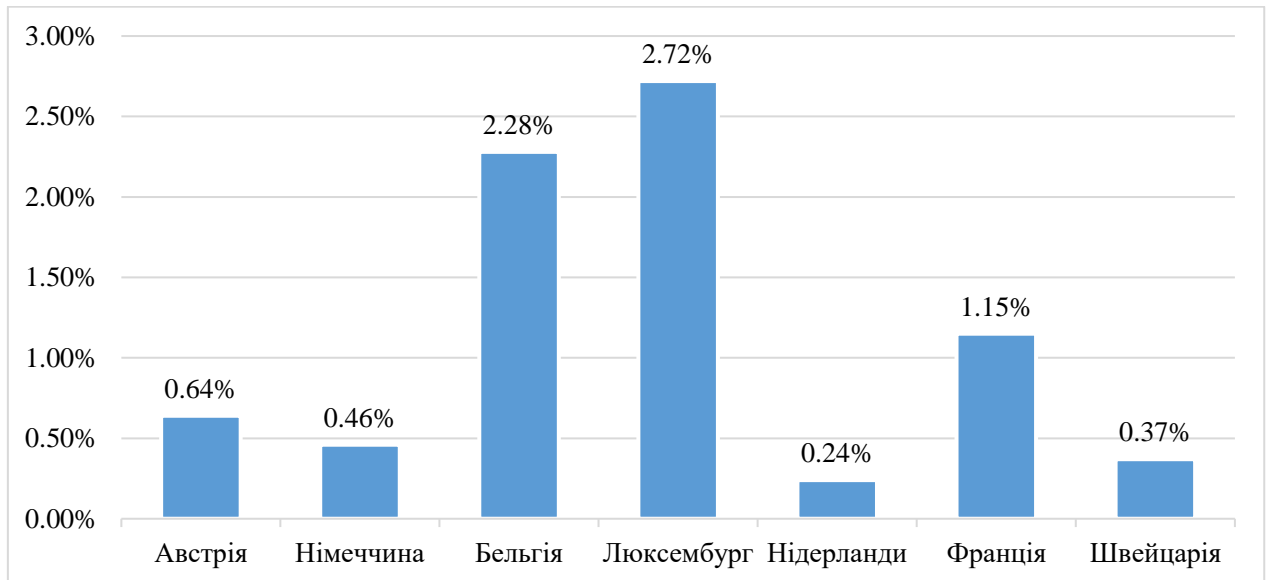

Рис. 2.16. Грошові перекази від ВВП в Західній Європі у 2023 р., у %

Джерело: складено автором за матеріалом [58;59;60;61;62;63;64]

Станом на 2023 рік до західноєвропейських секторів економіки, в які найбільше надходить іноземних інвестицій можна віднести відновлювану енергетику та кліматичні технології, розвиток ІТ-сфери та ШІ, охорону здоров'я, інфраструктуру та логістику. Саме ці сфери є найбільш популярні на європейському ринку та мають популярність серед закордонних інвесторів.

Оскільки високорозвинені країни, такі як Німеччина обирають вектор сталого розвитку, інші держави Західної Європи поступово підхоплюють цю тенденцію та вже у 2023 році вона стала найпопулярнішим напрямом іноземних інвестицій поряд із логістично-інфраструктурним сектором. Разом з цим зростає попит на кліматичні технології, до яких входять технології декарбонізації, зниження викидів та енергоефективність, що складає близько 27% усіх венчурних інвестицій. Також набирає популярності розвиток ІТ-

центрів та вдосконалення ІІІ, що є також досить привабливою сферою для прямих іноземних інвестицій [65].

У довгостроковій перспективі подальше надходження капіталу з інших країн у найбільш популярні зараз сектори економіки з одного боку може підвищити загальний добробут країн Західної Європи через розвиток ІТ-сфери та біотехнологій, а з іншого, стати каталізатором занепаду інших сфер, таких як, наприклад, сільське господарство.

Загалом торговельно-інвестиційні відносини Західної Європи мають складну структуру. Помітне переважання експорту товарів і послуг, де торговий баланс складає 282 млрд дол. США свідчить про стабільність економіки країн, проте сума «чистого відтоку» капіталу дає привід майбутнім інвесторам задуматися щодо інвестиційної привабливості держав.

2.3. Перспективи економічного розвитку країн Західної Європи

На сучасному етапі країни Західної Європи стоять перед необхідністю комплексної трансформації своїх економік у відповідь на глобальні виклики та структурні зміни. Геополітична нестабільність, енергетична криза, кліматичні загрози та прискорена цифровізація зумовлюють перегляд стратегічних пріоритетів розвитку. Водночас Західна Європа зберігає провідні позиції у світовій економіці завдяки потужному науково-технічному потенціалу та сильним інституціям. У цьому контексті важливо окреслити ключові напрями та можливості, що визначатимуть вектор економічного зростання в середньо- та довгостроковому баченні. Також необхідно дослідити ключові фактори, що формують економічні перспективи регіону, потенціал зростання, а також ризики, які можуть уповільнити або змінити динаміку розвитку в найближчі роки.

Розглядаючи темпи зростання економічних показників, інвестиційної активності та інноваційного розвитку доцільно виділити динаміку ключової

складової - ВВП країн Західної Європи на майбутні роки. На рисунку 2.17 зображено тренд-аналіз показників номінального ВВП західноєвропейських країн. Тут можна помітити відсутність негативних тенденцій у кожній з країн. При цьому прогнозується стрімке зростання ВВП номінального Німеччини в порівнянні з іншими країнами на 98,3 одиниць щорічно. Різкий підйом ВВП більшості країн припав саме на 2021 рік, ймовірно тому що це був рік відновлення після COVID-19 [66] (див. рис. 2.17).

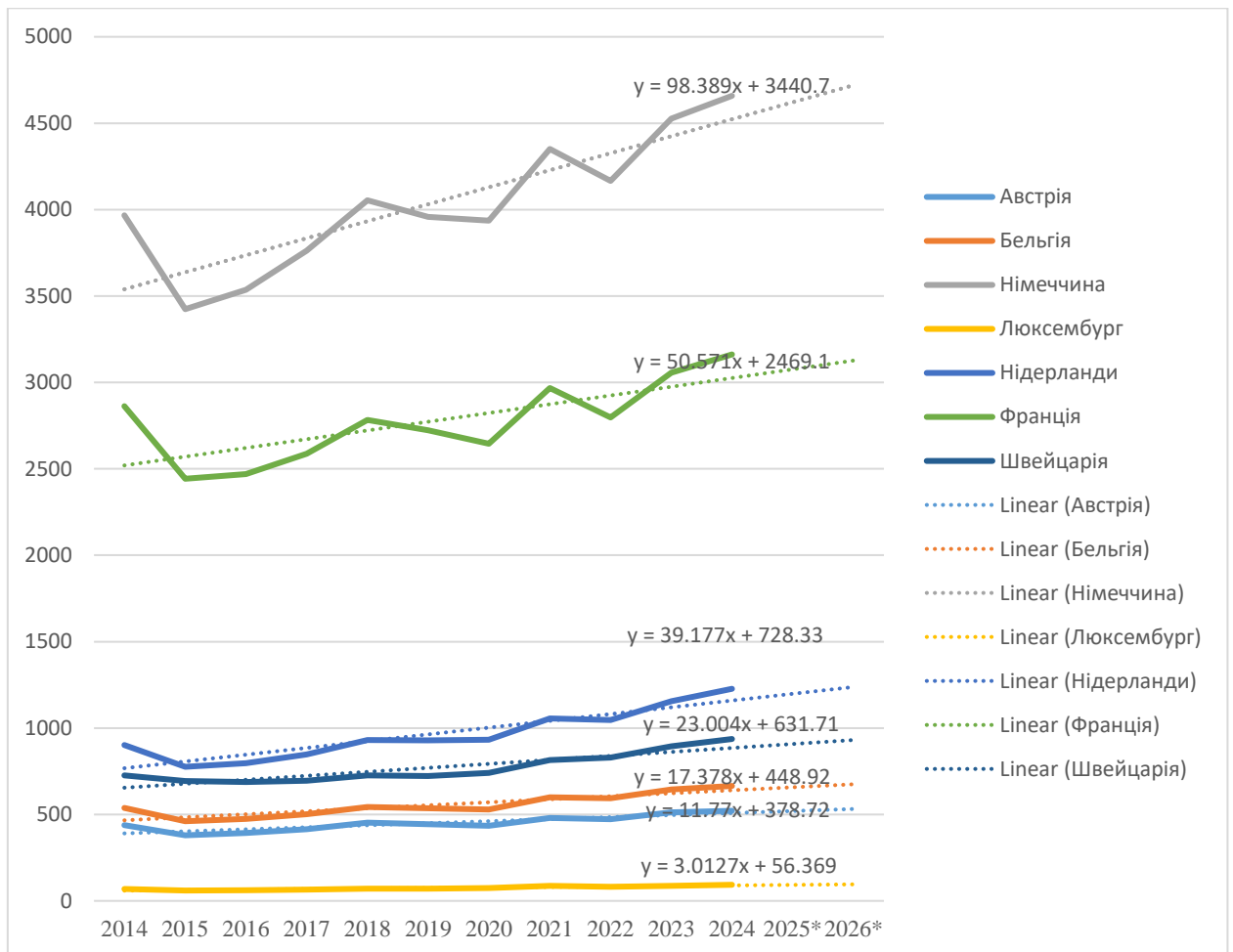

Рис. 2.17. Тренд-аналіз показників ВВП номінального країн Західної Європи до 2026 р., млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [66]

Порівнюючи економічний потенціал досліджуваних країн варто зазначити також і річний приріст ВВП номінального. На рисунку 2.18 проілюстровано реальні відсоткові дані до 2029 року за прогнозами МВФ.

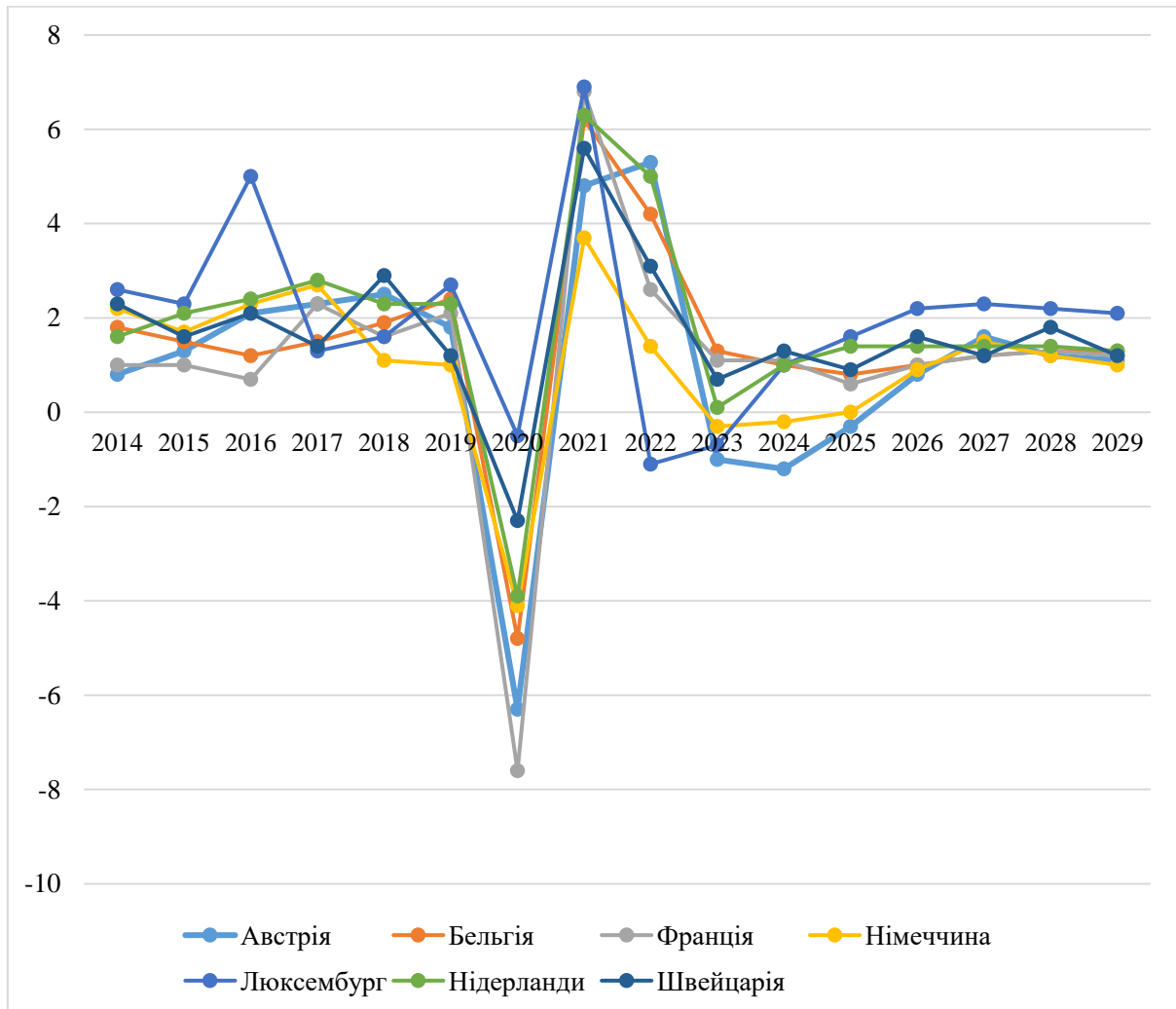

Рис. 2.18. Прогноз МВФ приросту ВВП номінального країн Західної Європи, %

Джерело: складено автором за матеріалом [67]

У період з 2014–2029 рр. спостерігається висока волатильність відсоткових показників приросту. У 2020 році всі проаналізовані країни зазнали різкого економічного спаду, що стало наслідком глобальної кризи, спричиненої пандемією COVID-19, зниження реального ВВП у ряді випадків сягнуло позначки -7% і більше. У 2021 відбулося стрімке відновлення

економіки, що проявилось у суттєвому зростанні ВВП, особливо у Франції, Люксембурзі та Австрії, де показники перевищили 5%. Починаючи з 2022 року, тенденція до відновлення змінилася фазою стабілізації, і прогноз до 2029 року демонструє відносно рівномірне економічне зростання в межах 1,2–2%. Найбільш помірні й стабільні темпи приросту ВВП очікуються у Швейцарії, Німеччині та Нідерландах, тоді як Франція та Люксембург характеризуються вищою волатильністю. Загалом дані свідчать про збереження позитивної економічної динаміки у середньостроковій перспективі, попри окремі зовнішні виклики [67].

На економічну привабливість країни значно впливає інвестиційна активність. Саме тому важливо дослідити суму прямих іноземних інвестицій, які на пряму надходять до кожної з країн Західної Європи та як ці інвестиційні потоки будуть відображатися на економіці регіону в майбутньому. Рисунок 2.19 ілюструє тренд-аналіз щорічних вхідних потоків прямих іноземних надходжень і дозволяє дослідити потенціал залучення капіталу країн в майбутньому.

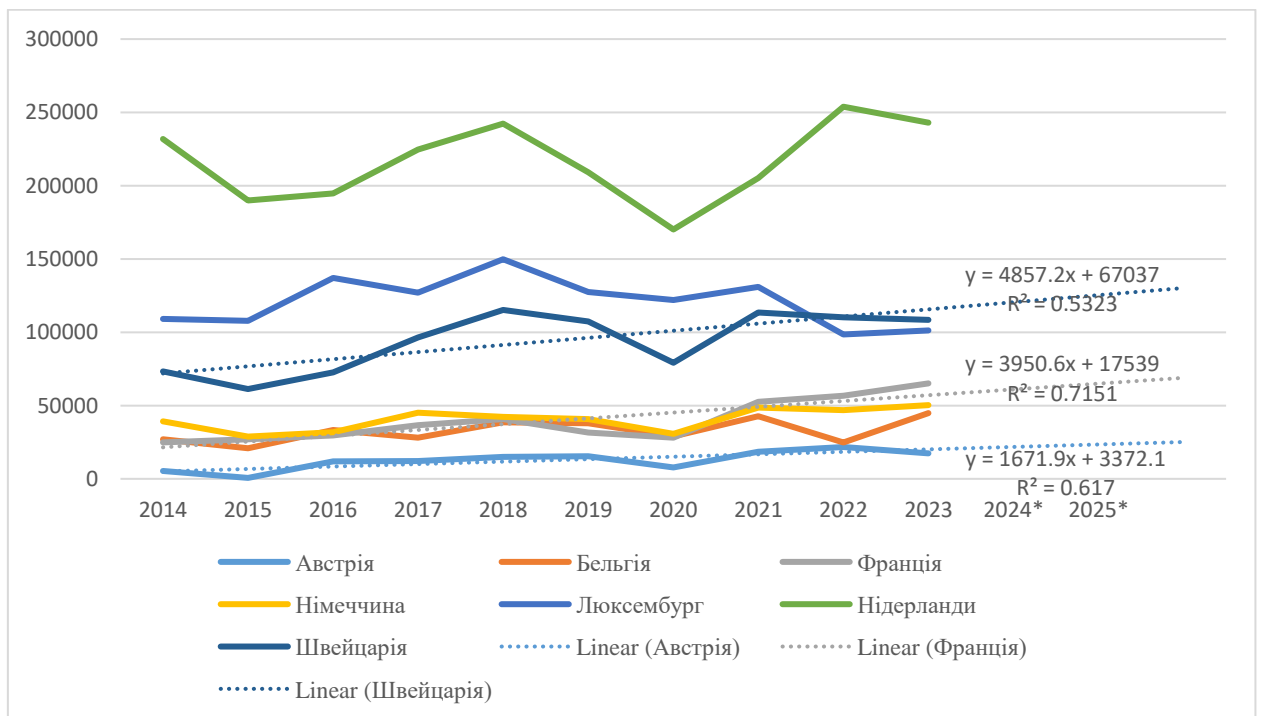

Рис. 2.19. Тренд-аналіз щорічних потоків ПІІ до 2025 р. згідно методології ОЕСР, млн дол. США [68]

Як видно з графіка, найбільші обсяги щорічних прямих іноземних інвестицій у період з 2014 по 2023 рік зафіксовано у Нідерландах, Швейцарії та Люксембурзі. Швейцарія демонструє суттєвий позитивний тренд із приростом майже 4857,2 млн дол. США щороку, що вказує на високу інвестиційну привабливість країни [68].

Слід також відзначити, що найбільш рівномірне зростання характерне для Франції ($y = 3950,6x + 17539$), що, ймовірно, свідчить про стабільність та передбачуваність інвестиційного середовища в майбутньому. Водночас Люксембург має найнижчий базовий рівень і повільну динаміку зростання, що можна пов'язати як з обмеженим внутрішнім ринком, так і з конкуренцією з боку інших європейських країн [68].

Поряд з фінансовими послугами на сьогоднішній день у світі зростає роль технологій і важливо дослідити саме інноваційний потенціал Західної Європи на майбутні роки. Розглядаючи показники Глобального індексу інновацій згідно Всесвітньої організації інтелектуальної власності можна помітити, що майже весь західноєвропейський регіон входить до 20-ки країн з найвищим ГІ. На рисунку 2.20 видно, що Швейцарія традиційно всі роки посідає перше місце за розвитком інновацій, сягнувши рекордних 68,4 в 2018 році, показник якої донині є найвищим у світі.

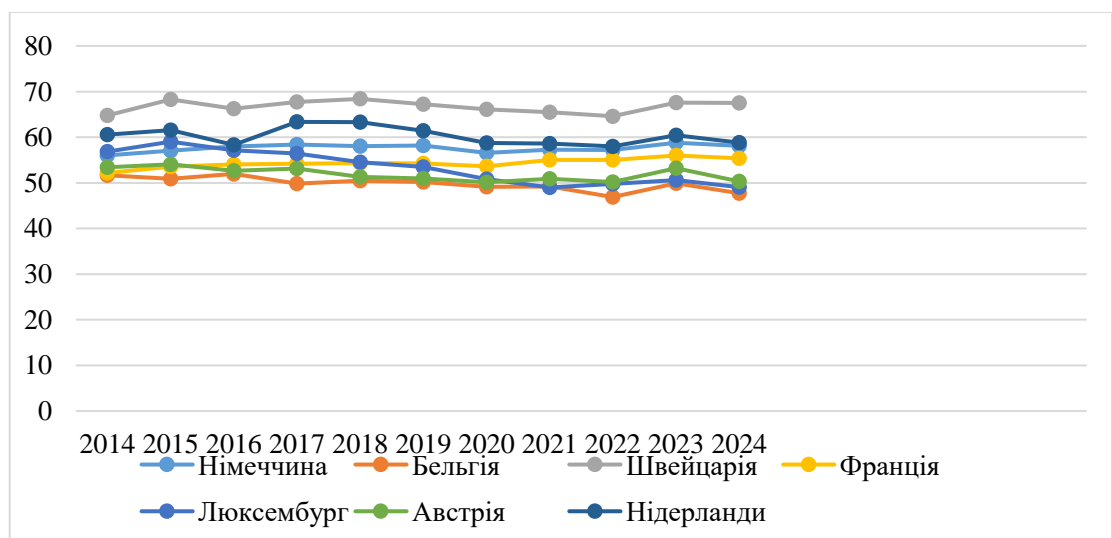

Рис. 2.20. Місце країн Західної Європи у Глобальному індексі інновацій у 2014-2024 рр. [69;70;71;72;73;74;75;76;77;78;79]

Щоб повноцінно оцінити перспективи подальшої економічної співпраці країн західноєвропейського регіону зі світом необхідно провести тренд-аналіз торгівлі товарами та послугами. На рисунку 2.21 взято щорічну вартість експорту товарів досліджуваних країн. Помітно, що майже всі країни мають позитивний тренд розвитку торгівлі товарами ймовірно через високу якість та налагоджену багаторічну мережу постачань, що буде хороший експортний потенціал Західної Європи. Лише у Люксембурзі обсяг експорту знижується, що можливо пов'язано в першу чергу з обсягами виробництва товарів всередині країни, адже вона має незначну територію в порівнянні з сусідніми державами.

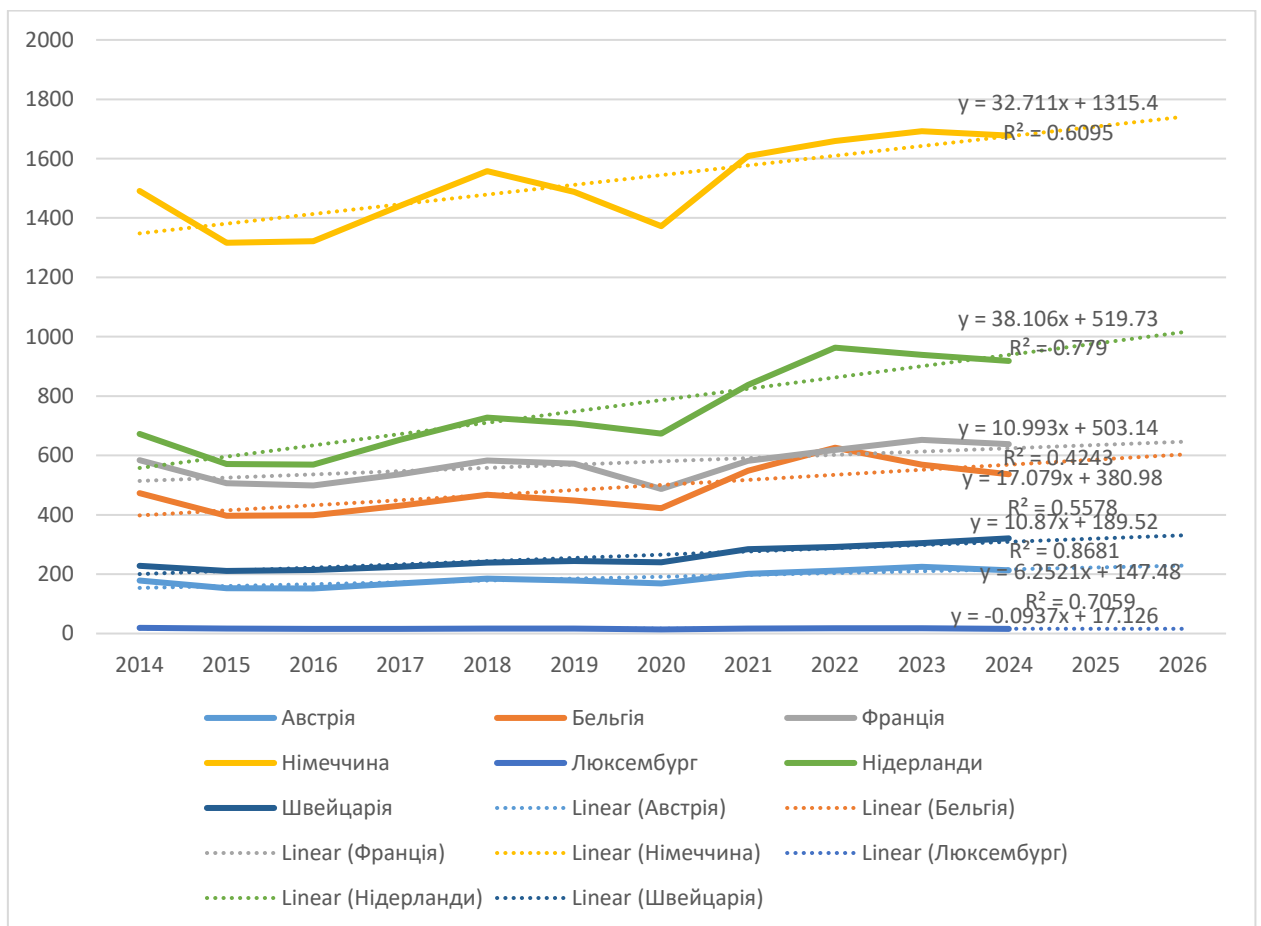

Рис. 2.21. Тренд-аналіз експорту товарів країн Західної Європи до 2026 р., млрд дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [27]

В свою чергу, так само варто провести тренд-аналіз торгівлі послугами до 2025 р.. З рисунка 2.22 видно, що за всіма показниками спостерігається позитивний тренд на майбутнє, а Німеччина залишається лідером з експорту послуг.

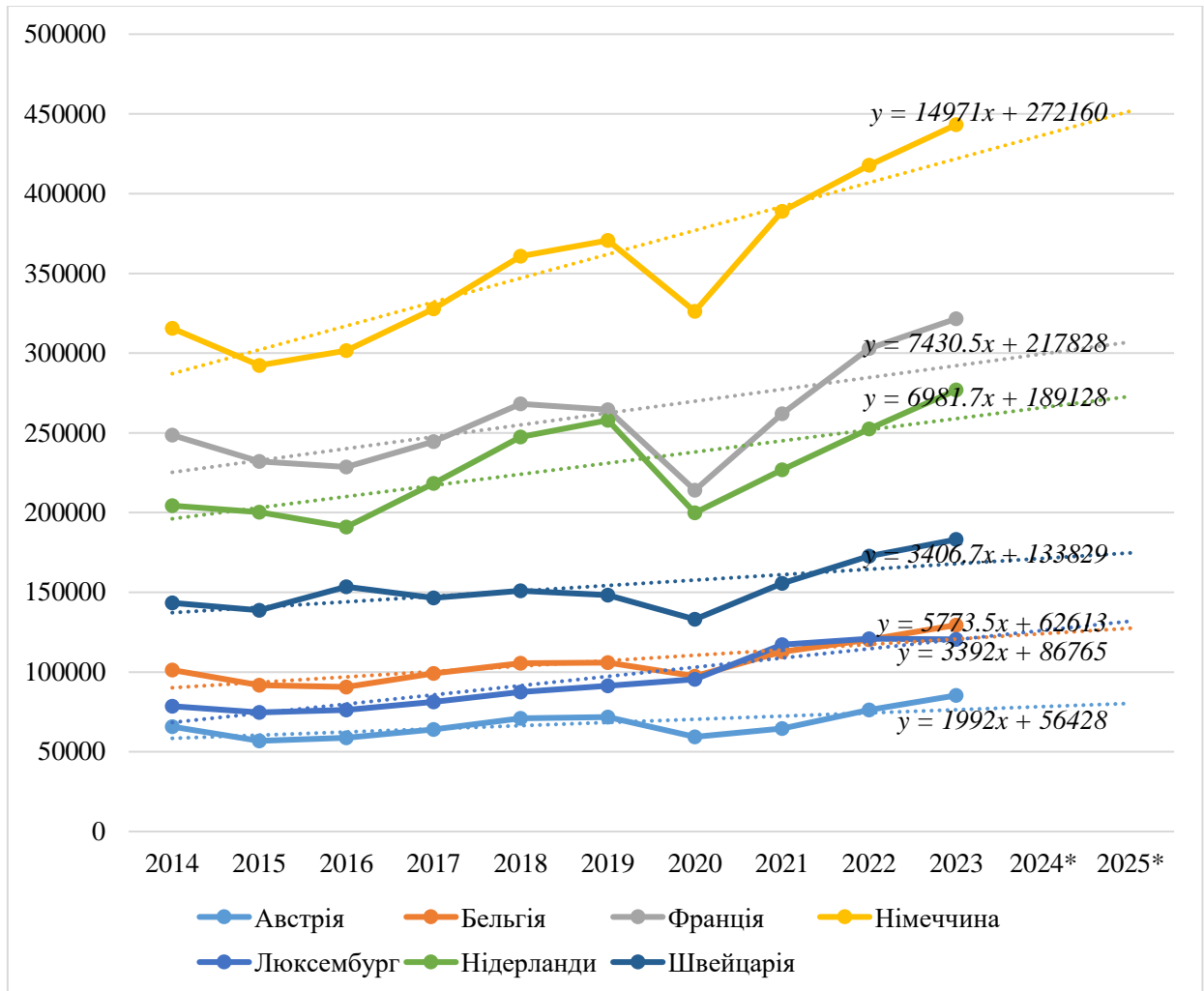

Рис. 2.22. Тренд-аналіз експорту послуг країн Західної Європи до 2025 р., млн дол. США

Джерело: складено автором за матеріалом [80]

У таблиці 2.1 представимо SWOT-матрицю із зазначенням сильних та слабких сторін економіки країн Західної Європи, а також існуючих можливостей та загроз.

Таблиця 2.1.

SWOT-матриця економічного розвитку країн Західної Європи

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>Стабільне позитивне зростання ВВП для більшості країн Західної Європи.</p> <p>Позитивні тренди експорту товарів та послуг майже у всіх країнах.</p> <p>Більшість західноєвропейських країн входять в першу 10-ку світового рейтингу індексу інновацій.</p>	<p>Зниження індексу інновацій у більшості країн в майбутньому.</p> <p>Високі коливання приросту ВВП, що може свідчити про нестабільність економік.</p>
Можливості	Загрози
<p>Нові напрями для капіталовкладень, такі як інвестиції в зелену економіку та цифровізацію.</p> <p>Позитивна динаміка експорту послуг відкриває нові можливості для розширення фінансових, цифрових та освітніх послуг.</p>	<p>Енергетична криза в поєднанні з геополітичною нестабільністю можуть знизити приплив інвестицій та стан економіки всередині регіону.</p> <p>Старіння населення, зокрема в таких країнах як Німеччина може напряму вплинути на продуктивність та розвиток інновацій в регіоні.</p>

Джерело: складено автором за матеріалом [66;67;68;69;70;71;72;73;74;75;76;77;78;79;80;27]

Країни Західної Європи мають високий потенціал економічного розвитку завдяки розвинутій інфраструктурі, інноваційному середовищу, соціальній стабільності та європейській інтеграції. Основні перспективи пов'язані з цифровим і зеленим переходом, модернізацією економіки та підвищенням їх конкурентоспроможності в умовах глобальних змін.

Висновки до другого розділу.

1. Економіка країн Західної Європи у 2020–2024 роках загалом демонструє позитивну динаміку. Лідерами за рівнем ВВП на душу населення є Швейцарія та Люксембург, що свідчить про високий рівень добробуту. Водночас Франція має найнижчі показники серед розглянутих країн.

Німеччина зберігає лідерство за номінальним ВВП та ВВП за ПКС, підтверджуючи свою провідну економічну позицію.

Рівень безробіття в регіоні знижується, особливо в Німеччині, тоді як у Франції він залишається високим. У 2022 році спостерігався різкий стрибок інфляції, проте в 2023 році показники стабілізувалися. Індекс людського розвитку в усіх країнах залишається на високому рівні, а очікувана тривалість життя зросла, досягнувши в середньому 83,1 року, з піковим значенням у Монако 86,4 роки. Країни Західної Європи демонструють стабільний розвиток, високий рівень життя та здатність адаптуватися до економічних викликів.

2. В останні роки торговельно-економічна діяльність країн Західної Європи характеризується активною участю в міжнародній торгівлі та інтеграцією у глобальні ринки. Основу експорту складають машини, транспортні засоби, фармацевтика та електротехніка, тоді як імпорт зосереджений на паливно-енергетичних ресурсах, техніці та транспорті. Регіон має позитивне сальдо зовнішньої торгівлі, що свідчить про перевагу експорту над імпортом. Основними торговими партнерами є США, Китай, Італія, Велика Британія та Іспанія. Водночас, попри активну торгівлю, регіон фіксує значний «чистий відтік» прямих іноземних інвестицій, що вказує на потенційні ризики для інвесторів. Найбільший приплив ПІІ зафіксовано у Франції, а найбільший відтік у Нідерландах і Люксембурзі. Перспективними напрямками інвестицій залишаються відновлювана енергетика, кліматичні технології, ІТ та інфраструктура. Загалом, Західна Європа зберігає високий рівень економічної інтеграції та експортної активності, однак потребує посилення інвестиційної стабільності.

3. Країни Західної Європи демонструють позитивні тенденції економічного розвитку в середньостроковій перспективі, незважаючи на виклики, пов'язані з глобальними кризами, енергетичною нестабільністю та кліматичними загрозами. Провідні економіки регіону це Німеччина та

Франція. Ці країни вирізняються високими темпами інвестицій, стабільним експортом та зростанням інноваційного потенціалу. Водночас окремі країни, такі як Люксембург, стикаються з певними структурними труднощами, попри високі темпи приросту ВВП.

Ключові переваги регіону включають потужний науково-технічний потенціал, стабільний експортний сектор і активну залученість у глобальні інноваційні процеси. Основними викликами залишаються зниження темпів інноваційного зростання, демографічні проблеми та зовнішні геополітичні загрози. Перспективи розвитку Західної Європи пов'язані з цифровізацією, «зеленою» трансформацією економік і розвитком сфери послуг, що створює нові можливості для сталого зростання.

ВИСНОВКИ

В ході написання кваліфікаційної роботи бакалавра ми дійшли наступних висновків:

1. Світова економіка сформувалась як результат тривалого історичного процесу, що охоплює багатоетапний розвиток від локальних обмінів до сучасної глобалізованої системи з глибокою взаємозалежністю національних господарств. Від перших проявів міжнародної торгівлі в епоху географічних відкриттів до формування глобального ринку в умовах постіндустріального суспільства, кожен етап розвитку залишив свій відбиток на структурі та динаміці світового господарства. Історичні зрушення, промислові революції, розширення міжнародного поділу праці, поява транснаціональних корпорацій та новітніх технологій – усі ці чинники поступово з'єднали окремі економіки в єдину глобальну систему.

2. На сучасному етапі ключовими характеристиками світової економіки стали інтернаціоналізація виробництва, міжнародна торгівля, а також зростання ролі знань, інновацій і цифрових технологій. Провідні показники економічного росту, розглянуті в роботі, на сьогоднішній день також грають важливу роль у дослідженні внутрішнього потенціалу регіону. Водночас перед світовою економікою постають нові виклики, зокрема соціальна нерівність, екологічні загрози та геополітична нестабільність, що потребують спільних зусиль міжнародної спільноти для забезпечення сталого та збалансованого розвитку.

3. Економіка країн Західної Європи демонструє позитивну динаміку. В регіоні лідерами за рівнем ВВП на душу населення є Швейцарія та Люксембург, що свідчить про високий рівень добробуту. Водночас Франція має найнижчі показники серед розглянутих країн. Більшість країн Західної Європи є розвиненими країнами. Економічні показники країн Західної Європи свідчать про відносно стабільний і розвинений стан їхніх економік.

Високий рівень ВВП на душу населення, низький рівень безробіття у більшості країн, контрольована інфляція та значні обсяги зовнішньої торгівлі характеризують регіон як один із найуспішніших у світі. Водночас окремі країни стикаються з викликами, такими як державна заборгованість, демографічне старіння та потреба в структурних реформах. Загалом, макроекономічні показники демонструють високий рівень економічної зрілості, а також здатність країн Західної Європи адаптуватися до змін у глобальному економічному середовищі.

4. Головним чинником економічного розвитку країн Західної Європи є зовнішня торгівля. Зовнішня торгівля є одним із ключових чинників економічного розвитку країн Західної Європи. Високий рівень експорту та імпорту свідчить про глибоку інтеграцію регіону у світову економіку. Основними торговельними партнерами є країни Європейського Союзу, США, Китай та інші розвинені держави. Західноєвропейські країни активно експортують продукцію з високою доданою вартістю — машини, автомобілі, фармацевтику, хімікати, а імпортують енергоносії, сировину та товари широкого вжитку. Членство в ЄС та єдиному митному просторі сприяє ефективній торгівлі всередині регіону. Водночас зростаюча конкуренція на глобальному ринку, геополітичні ризики та зміни в ланцюгах постачання потребують від країн Західної Європи гнучкості й стратегічного підходу до подальшого розвитку зовнішньоекономічної політики.

Залучення інвестицій відіграє важливу роль у підтримці економічного зростання країн Західної Європи. Сприятливе бізнес-середовище, висока якість інфраструктури, стабільні політичні та правові системи, а також висококваліфікована робоча сила роблять країни Західної Європи привабливими для внутрішніх, так і іноземних інвесторів.

5. Країни Західної Європи демонструють позитивні тенденції економічного розвитку в середньостроковій перспективі, незважаючи на виклики, пов'язані з глобальними кризами, енергетичною нестабільністю та

кліматичними загрозами. Провідні економіки регіону це Німеччина та Франція. Ці країни вирізняються високими темпами інвестицій, стабільним експортом та зростанням інноваційного потенціалу. Водночас окремі країни, такі як Люксембург, стикаються з певними структурними труднощами, попри високі темпи приросту ВВП.

Регіон має потужний науково-технічний потенціал, розвинену інфраструктуру, високий рівень життя та ефективні інститути управління. Основними напрямками подальшого зростання є цифрова трансформація, розвиток «зеленої» економіки, інновації та модернізація виробництва. Водночас країни Західної Європи мають адаптуватися до демографічних змін, геополітичної нестабільності, глобальної конкуренції та потреби в енергетичному переході. Успішна реалізація стратегій сталого розвитку та зміцнення економічної інтеграції в межах ЄС можуть забезпечити стабільне та збалансоване економічне майбутнє країн Західної Європи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. How does the global economy work?.
URL: <https://www.edology.com/blog/accounting-finance/how-does-global-economy-work/> ;
2. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; кол. авторів/ за заг. ред. д. е. н. Фісуненко П. А. – Дніпро: Арт-Прес, 2023. 11-19 с.;
3. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. - Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 85-86 с.;
4. Гронтковська Г. Е., Ряба О. І. та ін. Міжнародна економіка: навчальний посібник; URL: https://pidru4niki.com/1413080362508/ekonomika/sutnist_etapi_stanovlennya_mi_zhnarodnoyi_ekonomiki ;
5. Кушнір Н.О., Заяць О.І. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с.;
6. Чепінога В.Г. Економічна теорія. URL: https://pidru4niki.com/1584072039794/politekonomiya/ekonomichna_teoriya ;
7. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка. URL: https://pidru4niki.com/12120124/ekonomika/mizhnarodniy_ruh_chinnikiv_virobnitstva#google_vignette ;
8. Diaz D. The main drivers of economic growth. URL: <https://online.sunderland.ac.uk/the-main-drivers-of-economic-growth/> ;
9. The Human Capital Project: Frequently Asked Questions. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/human-capital/brief/the-human-capital-project-frequently-asked-questions> ;
10. Problems of Human Capital Formation. URL: <https://www.geeksforgeeks.org/problems-of-human-capital-formation/> ;
11. Segal T. Physical Capital: Overview, Types, and Examples. URL: <https://www.investopedia.com/terms/p/physical-capital.asp> ;

12. Filipenco D. Impact of natural resources on economic growth. URL: <https://www.developmentaid.org/news-stream/post/148921/impact-of-natural-resources-on-economic-growth> ;
13. The Role Of Natural Resources In Economic Growth - FasterCapital. FasterCapital. URL: <https://fastercapital.com/topics/the-role-of-natural-resources-in-economic-growth.html> ;
14. Impact of Technology on Economic Development. instinctHub - Learning Made Easy. URL: <https://instincthub.com/blog/impact-of-technology-on-economic-development> ;
15. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; кол. авторів; за заг. ред. д. е. н. Фісуненко П. А. – Дніпро: Арт-Прес, 2023, 20–29 с.;
16. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; кол. авторів; за заг. ред. д. е. н. Фісуненко П. А. – Дніпро: Арт-Прес, 2023, 37–41 с.;
17. GDP per capita, current prices. URL: <https://www.imf.org/external/datamapper/NGDPDPC@WEO/DEU/AUT/FRA/BEL/CHE/LUX/LIE/MCO/NLD/WEQ> ;
18. GDP By Country in current US\$ 1988 - 2022 | WITS Data. World Integrated Trade Solution (WITS) | Data on Export, Import, Tariff, NTM. URL: <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/country/by-country/startyear/ltst/endyear/ltst/indicator/NY-GDP-MKTP-CD> ;
19. World GDP Ranking 2025 - StatisticsTimes.com | Collection of Statistics and charts. URL: <https://statisticstimes.com/economy/projected-world-gdp-ranking.php> ;
20. Human Development Index (HDI) by Country 2025. worldpopulationreview.com. URL: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/hdi-by-country> ;

21. Country Insights. Human Development Reports.
URL: <https://hdr.undp.org/data-center/country-insights#/ranks> ;
22. World Development Indicators. DataBank | The World Bank.
URL: <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&series=SP.DY.N.LE00.IN&country=> ;
23. Unemployment rate - annual data.
URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tipsun20/default/table?lang=en> ;
24. HICP - monthly data (annual rate of change).
URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/PRC_HICP_MANR__custom_120601/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=952bcf60-22e8-433b-ab93-fe85e2ab2367 ;
25. World Development Indicators. The World Bank.
URL: <https://databank.worldbank.org/reports.aspx?source=2&series=NY.GDP.MKTP.PP.CD&country=EUU> ;
26. The World Bank. GDP (current US\$) - Belgium, Germany, France, Austria, Switzerland, Netherlands, Luxembourg, Liechtenstein, Monaco.
URL: https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=BE-DE-FR-AT-CH-NL-LU-LI-MC&name_desc=false ;
27. International merchandise trade statistics. URL: [https://data-explorer.oecd.org/vis?lc=en&df\[ds\]=dsDisseminateFinalDMZ&df\[id\]=DSD_IMTS@DF_IMTS&df\[ag\]=OECD.SDD.TPS&dq=NLD+CHE+LUX+DEU+FRA+BEL+AUT..X..A.USD_EXC.Y.&pd=2014,2024&to\[TIME_PERIOD\]=false&vw=tb](https://data-explorer.oecd.org/vis?lc=en&df[ds]=dsDisseminateFinalDMZ&df[id]=DSD_IMTS@DF_IMTS&df[ag]=OECD.SDD.TPS&dq=NLD+CHE+LUX+DEU+FRA+BEL+AUT..X..A.USD_EXC.Y.&pd=2014,2024&to[TIME_PERIOD]=false&vw=tb) ;
28. Trade Map - List of importers for the selected product (All products).
URL: https://www.trademap.org/Country_SelProduct_TS.aspx?nvpm=1||||TOTAL|||2|1|1|2|1|2|1|1 ;
29. Trade Map – List of products exported by Austria. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C040%7C%7

C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

30. Trade Map – List of products exported by Germany. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C276%7C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

31. Trade Map – List of products exported by Belgium. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C056%7C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

32. Trade Map – List of products exported by France. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C251%7C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

33. Trade Map – List of products exported by Netherlands. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C528%7C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

34. Trade Map – List of products exported by Switzerland. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C757%7C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

35. Trade Map – List of products exported by Luxembourg. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C442%7C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

36. Trade Map – List of products imported by Austria. URL: https://www.trademap.org/Product_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C040%7C%7C%7CTOTAL%7C%7C%7C2%7C1%7C1%7C2%7C2%7C1%7C1%7C1%7C1%7C1;

C%7C%7CTOTAL%7C%7CS00%7C2%7C3%7C1%7C2%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

44. Trade Map. List of services exported by Belgium. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C056%7C%7C%7C%7CTOTAL%7C%7CS00%7C2%7C3%7C1%7C2%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

45. Trade Map. List of services exported by France. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C251%7C%7C%7C%7CTOTAL%7C%7CS00%7C2%7C3%7C1%7C2%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

46. Trade Map. List of services exported by Luxembourg. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C442%7C%7C%7C%7CTOTAL%7C%7CS00%7C2%7C3%7C1%7C2%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

47. Trade Map. List of services exported by Austria. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c040%7c%7c%7c%7cS00%7c1%7c3%7c1%7c2%7c2%7c1%7c5%7c1%7c1%7c1;

48. Trade Map. List of services exported by Switzerland. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C757%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C2%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

49. Trade Map. List of services exported by Netherlands. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C528%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C2%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

50. Trade Map. List of services imported by Luxembourg. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C442%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C1%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

51. Trade Map. List of services imported by Switzerland. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C757%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C1%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

52. Trade Map. List of services imported by Netherlands. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C528%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C1%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

53. Trade Map. List of services imported by Germany. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C276%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C1%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

54. Trade Map. List of services imported by France. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C251%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C1%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

55. Trade Map. List of services imported by Belgium. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c056%7c%7c%7c%7c%7cS00%7c1%7c3%7c1%7c1%7c2%7c1%7c5%7c1%7c1%7c1;

56. Trade Map. List of services imported by Austria. URL: https://www.trademap.org/Service_SelCountry_TS.aspx?nvpm=1%7C040%7C%7C%7C%7C%7CS00%7C1%7C3%7C1%7C1%7C2%7C1%7C5%7C1%7C1%7C1;

57. UN Comtrade. URL: <https://comtradeplus.un.org/TradeFlow?Frequency=A&Flows=X&CommodityCodes=TOTAL&Partners=0&Reporters=all&period=2023&AggregateBy=none&BreakdownMode=plus;>

58. General Profile: Austria | UNCTAD Data Hub. UNCTAD Data Hub.
URL: <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/040/index.html>;

59. General Profile: Belgium | UNCTAD Data Hub. UNCTAD Data Hub.
URL: <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/056/index.html>;

60. General Profile: Germany | UNCTAD Data Hub. UNCTAD Data Hub.
URL: <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/276/index.html>;

61. General Profile: France | UNCTAD Data Hub. UNCTAD Data Hub.
URL: <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/250/index.html>;

62. General Profile: Luxembourg | UNCTAD Data Hub. UNCTAD Data Hub.
URL: <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/442/index.html>;

63. General Profile: Netherlands (Kingdom of the) | UNCTAD Data Hub. UNCTAD Data Hub.
URL: <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/528/index.html>;

64. General Profile: Switzerland | UNCTAD Data Hub. UNCTAD Data Hub.
URL: <https://unctadstat.unctad.org/CountryProfile/GeneralProfile/en-GB/756/index.html>;

65. Europe faced a challenging FDI landscape in 2023. FDI Intelligence – Your source for foreign direct investment information - fDiIntelligence.com.
URL: <https://www.fdiintelligence.com/content/62013dee-8b5e-5f6f-9377-fb2584d238bd>;

66. List of countries by past and projected GDP (nominal).
URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_past_and_projected_GDP_\(nominal\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_past_and_projected_GDP_(nominal));

67. Real GDP growth.
URL: https://www.imf.org/external/datamapper/NGDP_RPCH@WEO/OEMDC/AT/BEL/FRA/DEU/LUX/NLD/CHE?year=2025 ;
68. FDI income by economic activity, BMD4.
URL: <https://shorturl.at/EN1TE> ;
69. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2014): *The Global Innovation Index 2014: The Human Factor In innovation*, second printing. Fontainebleau, Ithaca, and Geneva. 24 c.;
70. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2015): *The Global Innovation Index 2015: Effective Innovation Policies for Development*, Fontainebleau, Ithaca, and Geneva. 30 c.;
71. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2016): *The Global Innovation Index 2016: Winning with Global Innovation*, Ithaca, Fontainebleau, and Geneva. . 18 c.;
72. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2017): *The Global Innovation Index 2017: Innovation Feeding the World*, Ithaca, Fontainebleau, and Geneva. 18 c.;
73. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2018): *The Global Innovation Index 2018: Energizing the World with Innovation*. Ithaca, Fontainebleau, and Geneva. 20 c. ;
74. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2019): *The Global Innovation Index 2019: Creating Healthy Lives—The Future of Medical Innovation*, Ithaca, Fontainebleau, and Geneva. 34 c.;
75. Cornell University, INSEAD, and WIPO (2020). *The Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation?* Ithaca, Fontainebleau, and Geneva. 32 c. ;
76. WIPO (2021). *Global Innovation Index 2021: Tracking Innovation through the COVID-19 Crisis*. Geneva: World Intellectual Property Organization. 4 c.;

77. World Intellectual Property Organization (WIPO) (2022). Global Innovation Index 2022: What is the future of innovation-driven growth? Geneva: WIPO. DOI 10.34667/tind.46596 19 c.;

78. World Intellectual Property Organization (WIPO) (2023). Global Innovation Index 2023: Innovation in the face of uncertainty. Geneva: WIPO. DOI:10.34667/tind.48220 19 c.;

79. World Intellectual Property Organization (WIPO) (2024). Global Innovation Index 2024: Unlocking the Promise of Social Entrepreneurship. Geneva: WIPO. 18 c.;

80. Balanced trade in services (BaTIS). URL: <https://shorturl.at/I5RqB> .